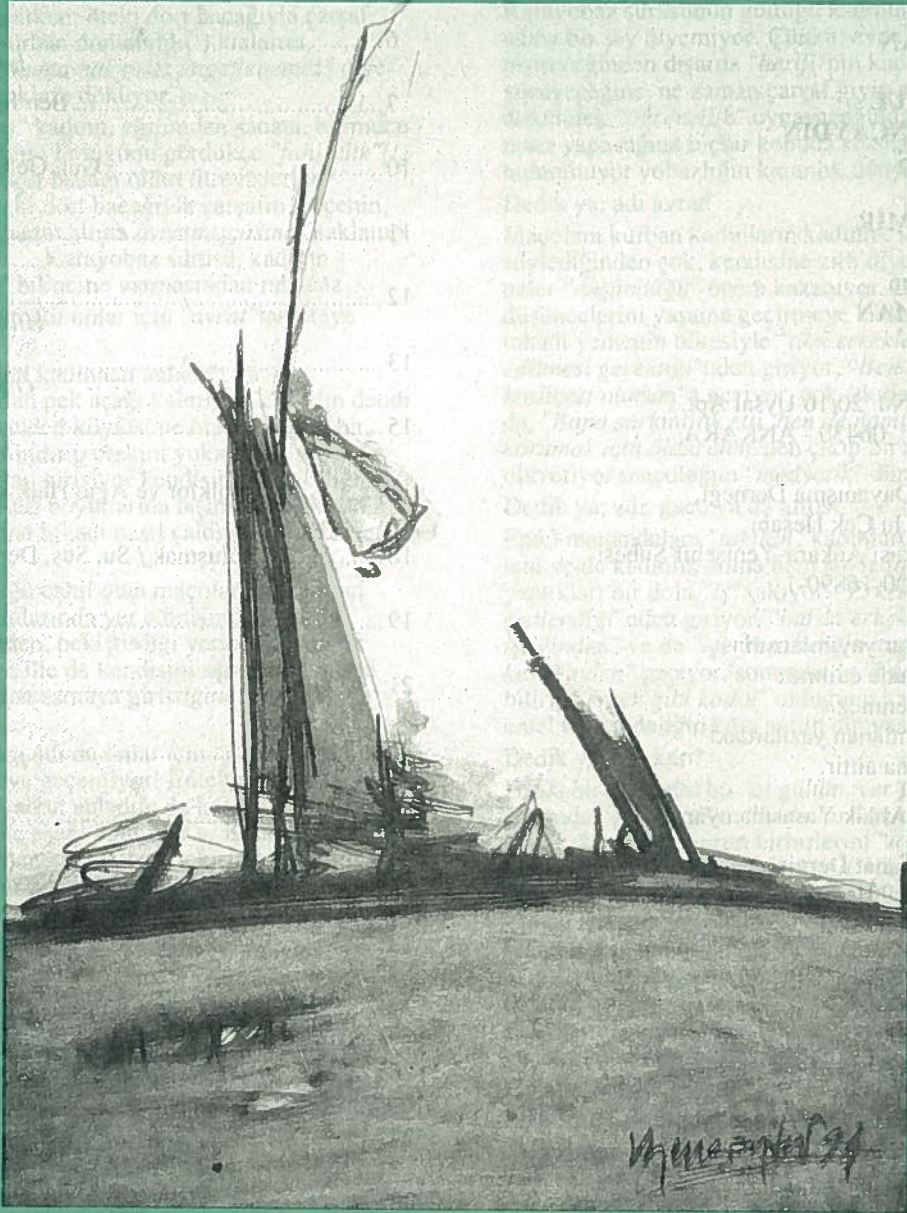

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

MART-NİSAN '98

ağın DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Dr. VÂKIF ÖZKUL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NIKSARLI

Yazı Kurulu
Mehmet ORHAN
Nihat ASYALI
Dr. Vâkif ÖZKUL
Prof. Zafer GENÇAYDIN
Gülay BAYTAŞ
Altan İLTER
İsmail BEYDEMİR

Teknik Yönetmen
Taner BERİKMAN

Yazışma Adresi:
Necatibey Cad. No: 20/16 Uysal Apt.
Tel : 230 11 54 06430 - ANKARA

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek Hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara-Yenişehir Şubesi
Hesap No: 304400-16890-1

Gönderilen yazılar yayımlansın
yayımlanmasın iade edilmez
ve telif ücreti ödenmez.
Bu dergide yayımlanan yazılardaki
fikirler yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlâk Yasasına uyar.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Ankara
Valiliğinin 12.9.1991 gün ve 8202 sayılı
yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl : 7 Sayı : 79-80
MART - NİSAN 1998

Baskı : Mine Ofset Ltd. Şti. - 417 34 75

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri :
İsmail BEYDEMİR : Malatya - Ağın
İ. Cengiz YÜCEL : İzmir
Ahmet SAMUR : İstanbul

Kapak : Denizde Yelkenli
Prof. Zafer Gençaydın
koleksiyonundan

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3	Kadın, Nedir Senin Adın? <i>Diñç TAYANÇ</i>
4	Çınar <i>Prof. Dr. Zeki HAFIZOĞULLARI</i>
5	Mavi Aydınlık <i>Veysel GÜLTAŞ</i>
6	Köy Yolları <i>İsmail BEYDEMİR</i>
7	Ben Köyümü Öskedim <i>Ş. Necmi ÖZER</i>
10	Gün Gelir / Ozan Dediğin <i>Veysel GÜLTAŞ</i>
11	Tapınak Yazıtı <i>Xsentius</i>
12	Güzelim Ağın <i>Hüsnü AYDOĞMUŞ</i>
13	Atatürk ve Polis <i>Osman Sulhi AKSU</i>
15	Senin İçin <i>Meral MAVİGÖZ</i>
16	Folklor ve Ağın Halk Oyunları Üzerine <i>Ahmet SAMUR</i>
18	Buluşmak / Su, Ses, Deniz / Köşe Bucak <i>Midran YOKUŞ</i>
19	Bilim ve Din <i>Muhammed DAFİ</i>
21	Gurbet Asheri <i>Vural TÖZÜN</i>
21	Evlada Öğütler <i>Aydın ÇELİK</i>
21	Babacığım <i>Merve ÇELİK</i>
22	Saygı Duruşu <i>Özden BAYTAŞ</i>
23	Karaların Dilinde Sevgi <i>M. Zeki MEMİOĞLU</i>
24	Türkiye'de Almancı/Almanya'da Yabancı <i>Nihat ERTUĞRUL</i>
26	Vedasız Yıllar <i>Dr. Galip UZUNCA</i>
27	Atmosfer ve Erozyon <i>H. Nejat KURTKAYA</i>
28	Tüketici Hareketinin Önemi <i>Ayhan ÖZMEN</i>
29	Doğum - Evlenme - Ölüm
32	Bulmaca <i>Kemal NIKSARLI</i>

KADIN, NEDİR SENİN ADIN?

Dinç TAYANÇ

Eski bir şarkı "*Bu dünya, erkeklerin dünyasıdır*" diyor ve ikinci dizesinde ekliyor "*ama, kadınlar olmadan bir şeye benzemez!*"

"Kadın" dendi miydi, karayobaz sürüsünün "*kafatası örümceği*" yengeçe özenip(!) yampiri yampiri basmaya başlıyor...

Dört bacağıyla "*Avrat dediğin evden dışarı adımını atmamalı. Zinhar okuması da çalışması da günahtır*"ı basarken; öteki dört bacağıyla çarşaf, peçe, ferace, türban donanımlı(!) kızlarını, kadınlarını "*Okuma hakkımız engellenemez*" diye çığırarak sokaklara döküyor...

Ya da "*çağdaş*" kadının eğitimden sanata, bilimden spora damgasını vurduğunu gördükçe "*fahişelik*"(!) hezeyanıyla, dört bacağı ölüm titreyişlerine kapılırken; öteki dört bacağıyla çarşafın, peçenin, feracenin, türbanın altına "*avratmışçasına*" saklanıp şeriat kusuyor... Karayobaz sürüsü, kadının "*insanlığının*" bilincine varmasından rahatsız...

Çünkü, kadının adı onlar için "*avrat*"tan öteye geçemiyor!

Maço takımının kadından anladığı da karayobazlardan pek aşağı kalmıyor... Kadın dendi miydi, kentlisinden köylüsüne maço takımı, bir omzunu aşağı indirip ötekini yukarı kaldırıyor ve bıyık burarak girişiyor kendisine "*kesik*"liğini kıskançlığın ileri boyutlarına taşımaya kalkışan "*zilli*"nin ağzına tokadı nasıl çaldığının "*erkeksel*"(!) öyküsüne...

Ezici çoğunluğu cahil olan maçolar da; kadının toplum katmanlarında yer edinişinden, yerini pekiştirmesinden, pekiştirdiği yeriyle kendisini aşmasından ve ille de kendisini aşmış kadınların erkekleri çoktan aşmaya giriştiğine aymaktan rahatsız...

Çünkü, kadının adı da onlar için "*gaco*" ya da "*aftos*"tan öteye geçemiyor! Entel maganda taifesinin kadından anladığı da karayobazlar ile maçolardan hiç aşağı kalmıyor... Kadın dendi miydi, entel maganda taifesi, içkisinden bir fırt ya da piposundan bir duman çekiyor ve girişiyor "*hatun*"u barda nasıl bozum ettiğini, ardından da punduna getirip "*özel yaşamına*" bir tadımlık bal eylediğinin (!) "*erkekçe*" ballandırmasına...

Ezici çoğunluğu okumuş cahil olan entel magandalar da; kadının entelektüel yaşama doludizgin dalmasından, okuduğunu özümseyip yorumlamasından, düşüncelerini kağıda döküp ünlenmesinden, ünlenip de nice ünlü(!) erkeği geride bırakmasından rahatsız...

Çünkü, kadının adı onlar için "*karı*"dan öteye geçemiyor!

Karayobazından maçosuna, entel magandasına erkek kısmısı kadının adını kendince takıp yorumlaya dursun; dünya, hızla erkeklerin dünyası olmaktan çıkıp kadınların dünyasına dönüşüyor. Üstüne üstlük, bu yeni dünya da, kadınlar olmadan hiçbir şeye benzememeyi sürdürüyor... Buraya dek iyi, güzel de; acaba, hangi "*tür*" kadın, "*kadınlık*" adına ne diyor; dahası "*kadınlığından ne anlıyor?*"

Karayobaz sürüsünün güttüğü kadınlar, kadınlık adına bir şey diyemiyor. Çünkü; evde ne pişireceğinden dışarda "*herifi*"nin kaç adım ardından yürüyeceğine, ne zaman çarşaf giyip sokaklara dökülerek "*öğrencilik*" oynayacağından yatakta neler yapacağına hiçbir konuda söz hakkı bulunmuyor yobazlığın karanlık dünyasında...

Dedik ya; adı avrat!

Maçolara kurban kadınların kadınlık için ne söylediğinden çok, kendisine zilli diyen herifleri için neler "*düşündüğü*" önem kazanıyor. Bu yüzden de, düşüncelerini yaşama geçirmeye kalkıştığında tokadı yemenin öfkesiyle "*tüm erkeklerin iğdiş edilmesi gerektiği*"nden giriyor, "*Ben de güzellik kraliçesi olurum*"a geçiyor, çok sıkıda kaldı mıydı da, "*Bana sarkıntılık etti, ben de namusumu korumak için öldürdüm*"den çıkıp bir anda "*şöhret*" oluveriyor maçoluğun "*medyatik*" dünyasında...

Dedik ya; adı, gaco ya da aftos!

Entel magandalara "*takılan*" kadınların ise kadınlar için ve de kadınlık adına hem söyledikleri hem de yaptıkları bir dolu "*iş*" çıkıyor. "*Erkeklerle nasıl eşitlendiği*"nden giriyor, "*harda erkek gibi içtiğinden*" ve de "*içerken, herifin hoşafının yağını kestiğinden*" geçiyor, sonunda da "*Eve attım*" diye bitirip "*erkek gibi kadın*" olduğunu kanıtlıyor(!) entel magandalığın kara aydın dünyasında!

Dedik ya; adı karı!

Haaa, bir de bütün bu "*al gülüm, ver gülüm*" arasında "*erkekler*" ve "*kadınlar*" da olabiliyor! Onlar; karşılıklı oturup birbirlerini "*ürettiklerinden*" midir, tartışarak "*hireysel*", "*ikili*" ya da "*toplumsal*" sorunları "*çözdüklerinden*" midir, ilişkilerinde "*Sevgi emektir, emek saygı*" diye bir ilkeye inandıklarından mıdır, "*İyi günde de, kötü günde de el ele*"ye inandıklarından mıdır ya "*kılıbık*" diye dışlanıyorlar ya "*feminist*" diye; karayobazların, maçoların, entel magandaların ve de avratların, gacoların, karıların dünyasında...

Onların adı mı; insan...

Ana fikir: Bütün erkekler domuz(!!!)

Ana fikrin ana fikri: Kadınlar domuzu severler!!!

(Cumhuriyet - 8 Mart 1998)

ÇINAR

Prof. Dr. Zeki HAFIZOĞULLARI

Bir yerde
Bir tohum düştü toprağa
Büyüdü çınar oldu
Kim bilir kaç nesil
gelip geçti altından
Çınar Ağın'dı

Bir yerlerden gelmiş
Bu topraklara kök salmış
Fidanmış
irileşmiş
kocaman olmuş
Bên tanıdığımda
dallarında
türkü söylerdi kuşlar
Hemen dibinde
bir kahve vardı
İnsanlar orada toplanırdı
İhtiyarlar günü konuşurlardı
Gençler oyun oynardı
Pazar yeriye çevresi
Bir meydana bakardı
Dükkanlar vardı
Yanında cami
Karşısında hükümet konağı
Her şey içiçeydi
Toprak
Çınar
Kuşlar
ve insanlar

Kaderleri bir
Sesleri birdi
Ama
duyulmazdı
hissedilirdi
Geçmişten geleceğe
hep bir şarkı söylenirdi

Zaman her şeyi eskitti
Topraktan başlayan
toprağa döner
Göç gelir
vurur götürür

Çınar yalnız kalır
Artık kuşlar da gelmezler
Boşalır Çınarın altı
Ölüm sessizliği çöker
Alan da satan da yoktur artık

Çocukluğumda tanıdım çınarı
Gürdü
Kucaklardı çevresini
Pençe gibiydi yaprakları
dipdiri
Birlikte bir kaderi bölüşürdük
Yokluktan çıkmazımız
Boşa gitti çabalar

Çınar kaldı
İnsanlar
Kuşlar
gitti

Bilmiyorum
Çınar hâlâ durur mu yerinde
Yaşlanıp öldü mü yoksa
Şimdi
her halde
başka çınarlar
başka kahveler var
o topraklarda

Toprak her zaman filiz verir
Hayat bir devinimdir
sürer gider
İnsanlar ölür
Her ölüm bir hayatı başlatır
Bugün
orada
başka hayatlar var
Bana yabancı

Anılarımda
tek çınar kaldı

10.3.1993

MAVİ AYDINLIK

Veysel GÜLTAŞ

İnsanoğlu doğayı keşfetme ve kendini aşma eylemine girdiği günden beri, sürekli olarak iyyinin, güzelin peşinde koşa gelmiştir. Yaratma eyleminde bulunur, güzeli ararken de kavram yaratmış insan durmadan...

Çağın insan yapısını gittikçe karmaşıklaştıran sorunları karşısında mavi kadar insanın içini ısıtan, yaşamı diri kılan, insan düşüncesine derinlik kazandıran, umutsuzluğuna umut katan, bir kelime, bir imge göremeyiz evrende...

Yüzyıllardan beri özgürlüğe mavi demiş, insanoğlu. Anadolu toprağında da öyle değil mi?.. On bin yılın geçmişine şöyle bir baktığımızda hep mavinin serüvenini görürüz. Hep maviyle dile getirmişiz, Anadolu sevgisini. Buz gibi sularla dolu testileri kana kana içmenin dostluğunu, maviyle tatmış insanoğlu. Düşlerini de mavide aramış. Maviyle bezemiş duygularını. Mavi üzerine neler yazılmaz ki...

Sanatın kapısı bile mavi ile açılır dünyaya. Sürekli arayış içinde olan insan, arayışını yine mavi de bulmuş. Karanlığın sonunda bile maviyle başlar yeni bir güne insan. Hep mavi ile sabahlarımız aydınlansın deriz de, bir yerde yine diken gibi batar beynimize karanın ucu... Maviyi kucaklayıp, maviyi kuşanmak isteriz de, o canım dostluklara, o güzelim sevgilere karakuşî gibi tıklamak ister o karanın karası kara... Bu böyle diye eyvallah mı diyeceğiz?.. **"...Böylesine kısa zamanda yapılacak olan insan özünü yabanıl otlardan temizlemek olmalıdır. Öze sahip olma, yabanıl otlardan arınma, maviyi yaşamının siyahtan**

kurtulmanın başka çaresi yoktur..." der, dost mektupları... O halde daha bir güçlü kılmak gerek maviyi. Çünkü, karanlığın kulluğundan mavidir insanı kurtaran, insanın içini mavidir yeşerten, mavidir düşleri gerçek kılan ve mavidir çürüyen yargılara boyun eğdirmeyen.

Her rengin bir öyküsü vardır... Ama en iyisi mavi ustası Sabahattin Eyüboğlu'nu dinleyelim: **"...her rengin kendine göre bir güzelliği vardır. Kırmızının, sarının, yeşilin her birine ayrı bir destan yazılabilir. Her üç renk nice şair ve ressamalarda insan düşüncesini coşturan anlamlar kazanmış. Kırmızıya öfke, sarıya dert, yeşile umut koyagelmış insanoğlu. Her rengin bir başka tadı, yerine göre bir başka derinliği olabilir: Ama her yaşayanın iliklerine işleyen ölüm karasına bire bir gelen renk mavidir. Karanlığı asıl yenen mavidir, güneş değil!.. Güneş çekilip gittikten sonra bile mavi sabahlara kadar cenkleşir karanlıkla. En güzel gecelerin bile rengi mavidir. Lâf bütün bunlar, bundan sonra söyleyeceklerim de Lâf; Ama derdimi anlatamazsam bir mavi olsun kalsın aklınızda, sanatın tâ kendisi mavi."**

Evet, maviye merhaba!..

Sabahlarımız sevgi mavisini, umutlarımız düş mavisini, yangınımız dost mavisini, sevdamız Hitit mavisini olsun.

Ve yaşamını Anadolu mavisine adanmış Cevat Şakir'lere, Sabahattin Eyüboğlu'lara, Azra Erhat'lara selam olsun.

KÖY YOLLARI

İsmail BEYDEMİR

Kim bilir
Kaç binlerce, kaç milyonlarca ayak
Çıgnemiş, ezmiş
Yol yapmış
Köyden köye, evden eve
Öküzüyle, ineğiyle,
Keçisiyle, koyunuyla,
Katırıyla, eşiğiyle,
Çığneyip pekiştirmiş
Yol yapmış
Köyden köye, evden eve
Düğüncüler gitmiş
At üstünde geliniyle
Ardında seshanesi
Dağları inletmiş çalgının sesi
Başsağılığına gitmişler üzerinden
ağlayarak
Gelin göreye, beşşik toyuna gitmişler
gülerek, türkü söyleyerek
Yolun ucunda sevdiğini görmeyi
Düşleyen sevdalılar geçmiş üzerinden
Delisi çıgnamış
Akillisi Velisi çıgnamış
Yol yapmış
Köyden köye, evden eve
Bu yollar, kimleri görmüş
Neleri görmüş
Ezile ezile
Alışmış insanlara
Alışmış tüm duygulara
Onlarla gülmüş, onlarla ağlamış
Bu alışkanlıkla,
Böyle yaşamaya umut bağlamış
Altan tabanlarına bakıp
Duyguları okumuş
Canlılarla özdeşleşmiş
Gitgide birşeyler olmuş evrene
Ayaklar geçmez olmuş üzerinden
Canlılar azalmış
Azalmadan da öte bitmiş
Kesilmiş hepsinin sesi soluğu
Taşlar dolmuş içine
Yöresini çalılar sarmış
Dünkü şen şakrak yollar
Kimsesiz, sessiz ve üzgün kalmış
Dinle de bak duyacaksın
Ah eder için için
Bekler üstünden geçecek
Sürüleri tekleri
Ağlayarak söyleniyor
"niçin niçin, niye böyle oldu"
(Kentleşmeyi uygarlaşma sayanlar
Kırsal yerleri boşalttılar
Kalkınma sanarak bu göçüşmeyi
Seni ağlar koydular) DUYDUN MU?

20.5.1995 AĞIN

BEN KÖYÜMÜ ÖSKEDİM (KÜZNE)

Ş. Necmi ÖZER

Şu yazdığım satırları okuyan veya dinleyen saygıdeğer hemşehrilerim... İçinizde bunları okurken tabii ki sıkılan da olacak, gülen de. Ama şuna inanıyorum ki bazı yerlerinde aynı duyguları sizlerle paylaşan ortak bir yanımızın olacağını sanıyorum. Bunun için sıkılsanız da okumaktan ne zarar gelir ki. Öyleyse başlayalım...

1940'lı yıllarda Ağın'da ilkokul bitti, ne ortaokul var, ne de lise. 13 yaşında düştük gurbet ellere. 50 senedir de halen bu ellerde, hasretlik dillerde demir atık Emekli Sandığı'nın beton odalarına. 40 senedir çalışıp duruyoruz.

Artık yaşlandık. Duygulu bir insan olduk herhalde. Bundan dolayı oralara duyduğum özlem daha da artıyor. Ankara'da şahit olduğum bir olayı anlatayım. Devamlı hastalık çeken Hinge Köyünden yaşlı bir komşum vardı. Derdine çare için gittiği doktorlardan birisinin, "Bak amca senin hastalığın hasretlik. İnsan yaşlandıkça, et ve kemiği doğup büyüdüğü yeri arar. Sen köyüne git, bir şeyinin kalmayacağına eminim" demesi üzerine, Ankara'dan köyüne giden komşumun hastalığını atlattığını ve iyi olduğunun haberini aldım. Bizde de mi bu hastalık başladı dersiniz?

Geçenlerde Nihat İSPİR kardeşim telefon etti. Dr. Vâkıf, Cavit ve birkaç arkadaşıyla Ağın'a gideceklerini, benim de gelmemi istedi. Zaten bu sene gitmeye niyetliydim. Çok duygulandım, sevdiğim arkadaşlarla orada olacaktık. Fakat ne çare ki eşimin hastalığı gitmeme mani oldu. Onu tedavi ettirmem için kalmam gerekliydi. Demek ki herşey nasip ve kismetle oluyormuş. Bari gitmek nasip olmadı, biz de özlemimizin birazını yazıya dökelim dedik. Hoşgöreceğinize eminim. Taa... 50 sene önceki köyümden manzaralar bir sinema şeridi gibi gözümün önünden geçmeye başladı bile. Birkaçını sizlerle paylaşmak istiyorum

Kapının önünde kimi görüm? Gosmikgilin Memet Dayımı. Ah Memet Dayı ah... Yine gılçorabı ve çarığı ayağına geçirmiş, nevalesini

çantasına goymuş, gollik eşeğinin sırtına binmiş, tek öküzünü de önüne gatmış, yazılara çüt sürmeye gidiy. Ne yapsın ikinci bir öküz almaya parası yok ki. Kara sabanın boyunduruğunu, öküz ve eşeğin boynuna geçirdimi iş tamam. Git gel, git gel bir eşeğe bağırırsın, bir de öküze. Ne çare ki öküzle sürdüğü gibi ne yapsa olmiy. Eşek çoğu kere mızıkçılık yapıysede yinede tarlanın bağrında açılan ve kapanan bu topraktan karnımızı doyuracak ekinler çıkacak. Ne yapsın, eğer tarlayı sürmeyip, hozan bıraksa ekin almak için para gerekli. Para da sürülen bu topraktan kazanılacak.

Ben Köyümün ekmek veren toprağını öskedim.

Nisan ayı, çiftçinin istediği şekilde bereketli yağın yağmurlarla geçip Mayıs ayına ulaşıldı. Mayıs ayı gelir de göbek toplamak için Yazılar'a, Karadağlar'a, Dellerçuğurları'na, Karaçalıklar'a, Erükçeler'e ve Günönleri'ne gitmemek olur mu! Yağmurlar o sene istenilen miktarda yağdığı için göbeğin çok olacağını bütün köylü bilmekte. Yeter ki kimse toplamadan erkenden göbeğin bulunduğu yerlere gitmek.

Bah hele bah... Hazırlanmış durumda Pornek'te kimleri görüm. Bu durumu bildiklerinden; Sıttığa, Fikriye ve Şahabettin, Kösegilin Fatime, Güççegilin Sündüs, Solmaz ve Yılmaz, Esegilin Fatime, Osmanağagilin Avni, Gülizargilin Zehni omuzlarında heybe veya torba, ellerinde göbek çıkarmak için ucu sivritilmiş değnekler olduğu halde, erkenden yola çıktılar bile. Herkes gidecek yerleri aralarında taksim ettiklerinden meşelik ve tarlalara dağılmaları öyle çabuh oldu ki. Memicigilin Hanifi ile Fatlı daha sonra yola koyuldular.

Vay anam vay, behey de behey. Bu sene de hakikaten göbek çohmu çoh. Yazılara giden Sıttığa, Fikriye ve Şahabettin göbeği bol olan bir tarlaya rastlamazlar mı! Her tarafta

göğsüz'ün yığıldığı toprağa benzer kabarıklarla şemsiye gibi açılmış o güzelim tas gibi göbekler. Toprak kabarıklarına değneğini şöylebir kenarından batırıp, hoplata hoplata kaldırırsan, toprağa belenmiş bir karıştan uzun sapın üstünde, mis gibibembeyaz godiğiyle duvaklar içindeki gelini andıran göbeği artık elinde bulursun. Göbeğin çokluğunu gören Sıttığa, Fikriye ve Şahabettin birbirlerine "ha gayret, ha gayret" diyerek kimse gelmeden heybelerini doldurmaya başladılar bile. Diğer gidenlerin de işlerinin yolunda gittiği bağırımlarından, kahkahalarından anlaşılıyordu.

Canına yandığının bizim oraların göbeği. Nasıl da lezzetli oliy. Hele godiğinin içine biraz tuz atıp, közde hafifçe pişirildiğinde, godiğin içinde toplanan suyun ve kendisinin lezzetini bilen bilir. Ayrıca, sarmanın aşına, bulgur pilavına katılarak pişirilmesine itirazı olanımı var! Hele hele bir de yumurta ile tavada yapılmasına ne buyrulur. İnanın ki ne eti ararsın, ne de İtalyanlar'ın çok methini ettikleri pizzasını.

Ben Köyümün o lezzetli göbeğini öskedim.

Yaz ayları geldi çattı. Ekinler artık dörülecek duruma geldi. Herkes bunun hazırlığında. Çaydaki tarlalarımız en verimli. Fakat hem uzak, hem de yollar enişli, çıhlı. Bunun için erkenden gitmek gerekiy. Sabah namazından önce yola çıkanlar hon'un başına geçmişler bile. Orak sallayıp duriyer. Dörülen ekinler deste deste pırnada dönüşmüş, tarlanın yüzünde güneş vurdukça parliyer. Kösegilin Ali Dayı ile Hamdi Dayının tarlası kadın-erkek oldukça kalabalık, herhalde ırgat bulmuşlar. Tarlada pırnatlar çoğalınca Ali Dayı onları kucak kucak toplayıp getirdiği üç eşeğe yükleyerek çok güzel şahrılar yaptı. Harmanlara götürüp, yihması için köyümüzü çok seven ve müdaviimlerinden olan Ekirekli Selami Yapıcıoğlu'nun önüne gattı. Ah Selami'ciğim ah, çayın yohuşunda yüklerin yihılmaması için çektiğin zahmet halen gözümün önünde. Eşeklerin yokuşu çıkabilmesi için bir ona, bir öbürüne koşup, arkadan destek için semerlerinden ittiğinde acaba zordan eşekler üstüne pisledi mi? Çünkü benim başıma bu iş çok geldi de...

Ben Köyümün bereketli çaylarını öskedim.

Ekinler harmanlarda toplandı. Şimdi düğen sürme zamanı, öküzlerin koşulduğu, altına çahmak taşı çakılmış tahtadan düğenlerin üstünde, elde massa, "ho babam ho" diyerek, tığın etrafında dön allah dön. Hele bir de sandalye bulup oturmisen onun keyfi daha başka oliy. Ama öküzün mayısını malamgaya düşürmemek için altına kürek tutmak da kötü oliy. Güccükağagilin Zeki Eminin düğen süren çok iyi bakılmış öküzleri, düğeni fırıl fırıl döndürürken inadı tutmazmı. Bir türlü öküzün birisi yerinden gımıldamıy, dayaktan massa gırıldı. Fakat nafile, hırsını yenemeyen Zeki Emi, saçma dolu çiftle ile öküzün budundan vurmazmı. Arkasına saplanan saçmalarla öküze birşey olmadı ama, kendisi dahil hepimiz buna çok üzüldük. Bir anlık hırsa gapılmanın ne kadar kötü olduğunu hepimiz gördük. Her ne ise harmanlarda "ho babam, ha babam" sesleri arasında düğenler bitirildi. Malamga haline gelmiş olan ekinler harmanın ortasına toplanarak tığ yapıldı. Kösegilin Hamdi Dayının harman makinesi, güccük Memet Dayının tığını savurmak üzere dört kişi tarafından harmana getirildi. O gün sıra ondaydı. Gözünü sevdiğim makine, kolu çevrildikçe eleklerden çıkan ses sabahın seher vaktinde köyün her tarafında duyulmaya başladı. Havnalı ablanın yaptığı yağlı ekmekle Mustafa'nın getirmiş olduğu o güzelim meyhoş Ecür'ü (Ankara'nın Acuru sanmayın) mideye afiyetle indirdikten sonra, makinenin kolu çevrildikçe bir senenin emeği tene, saman ve kesmük olarak elekten ayrılarak, ayrı ayrı yerlere dökülmeye başladı.

Ben Köyümün ekin dou harmanlarını öskedim.

Harmanlar bitti, teneler kilere, samanlar da merelere taşındı. Şimdi unluk ve bulgurluk için ekin yihama zamanı.

Mıcıkğilin Sato Dayı belinde kuşağı, elinde tesbehi çeke çeke uzaktan göründü. Fayık Eminin kapısının önüne geldiğinde gülerek, "Gız Emo! Tahir orada mı?" diye seslenmeye başladı. (Fayık Emi ve hanımını bu lakapla çağırarak kızdırmak isterdi). Kapıda oğulları Fahrettin ve Yılmaz göründü. Yihanan ekinleri dama sermek için getirdiklerinden sırtları sırlıklam olmuştu. Her ikisi de baba ve anasının aşağı paharda ekin yihadıklarını

söylemeleri üzerine oradan ayrıldı. Pornekte birisinin sabanını yapan Kankulgilin Ali Dayıya da takılarak pahrın yolunu tuttu. Giderken, çaydaki Kaya Dayının değirmeninden un öğütmeden dönen Esegilin İsmail Dayı ile Minegilin Hasan Emiye rastladı. Onlara da takdığı isimlerle şakalaştıktan sonra değirmende sıra olup, olmadığını sordu. Hemen arkasından da elini açarak, "Değirmende yapılan pağaçtan getirdin mi?" dedi. Kaya Dayının değirmende öğütülen buğday unundan yaptığı pağaçların yenilmesi ne güzel oliydi. Hele bir de üstüne yuharı pahardan kana kana su içersen.

Ben Köyümün suyu güzel pahrını öskedim.

Artık yaz bitti, güz kendini gösterdi. Bağbozumu geldi çatı... Bağlardan toplanan üzümler salkta ayakla çiğnenerek çıkan sırasından bekmez, bastıh veya benzeri şeyler yapmak için kazanlara doldurulup, kaynatılmaya başlandı. Zaten daha önce bu kazanlar dut pişirmeye ve bulgur haşlamaya da çıkmıştı. Hanımlar kazanların başında, pürdikkat bastığım, sucuğum, bekmezim, kırmıtığım iyi olsun diye malezin kıvamını tutturmaya çalışırlar. Daha önce iplere dizdikleri ceviz içini, sucuklar kalın ve güzel olsun diye bu maleze batırıp çıkarırlar. Hemen hemen her damın üstünde gerilen iplerde salkım salkım sallanan sucukları, çarşafılara serilmiş bastıh ve kırmıtıkları herkesin damında az veya çok görmek mümkün. Mıcıkıgilin Hatun Ablanın, Güccükağagilin Selvi Bacı ile Ekrem Beyin beyaz üzümden yaptıkları bastıh ve sucuğun tadı ne güzeldi. Şimdi olsa da biraz yesek. Ama ne gezer! Şimdi köyümde acaba Amasya, beyaz üzüm, kara üzüm, hatun parmağı ve kızılaltım bulunan bağlar kaldı mı?

Ben Köyümün o güzel bağlarını öskedim.

Bir yaz boyu karınca misali erkek-kadın çalışarak kazanılan dut kurusu, bekmez, çir, bademiçi, ceviz, üzüm, armut, elma ve benzeri başka şeyler, gelen alıcılarca veya şehirlere götürülerek, satılıp evlerin kış devlüğü görüldü. Şimdi nişanlanan oğlan ve kızların evlenme zamanı. Vay anam vay, hey de hey. Köyümde yine bir düğün var. Ağın'dan, Andiri'den, Hozakbur'dan, Pul'dan, Payamlı'dan,

Havna'dan, Ecüzlü'den, Hastek'ten, Venk'ten, Yabanlı'dan velhasıl diğer komşu köylerden gelen misafirlerle pornek ağzına kadar dolmuş.

Çeşitli yerlere asılan lüks lambasının ışığında Gani Dayı, Çavuş ve Duran Gezer üçlüsünün çaldığı ağır havanın eşliğinde, halayın başında İkincigilin Muhlis Dayının bu oyunun bütün inceliklerini göstererek oynamasını kim seyretmez ki. Kadınlar pornekteki damlara ve evin pencerelerine yığılmış oynanan oyunları zevkle seyrediler. Baktım ki bir yerde hazırlık var, birisine sakal takılıy. Dört-beş gence kadın entarisi giydiriliy. Anladım ki sıra "Dede oyunu"na gelecek. Hey babam hey, gene gamlandık işte. Beni bir merak sardı, acaba şimdilerde de bu Dede oynu köylerde yapılyı mı?... Pornek yine düğünlerde dolup taşıy mı?

Ben Köyümün o güzelim düğünlerini öskedim.

Sözü uzattıkça uzattık. Sayfalar dolusu yazsam öskemeler bitmiyki. Bari ben bitireyim dedim, ama çok sevdiğim Ağın'a şöyle bir uzanmadan baktım olmayacak. Yola revan olduk. Ekirek'in o güzel sulakbaşında biraz mola verdik. Ülüzgerin dut ağaçlarındaki ninnisini dinledik. Ekirek'te gördüklerimle sohbet ettim.

Andiri'nin bağlarından geçerken ikram edilen üzümlerle ağzımı tadlandırıdım. Susuzluğumu Özkullar'ın pahrında giderdim. Kırmıtık Dayıya şöyle bir uğrayıp, tüfeğimin tamir olup, olmadığını sordum. Koçanda Lal Oğlanın verdiği demli çayı yudumladım. Eniştem Sabri'nin elini öptükten sonra tiridini çok sevdiğim ablamın yaptığı tiridle karnımı doyurdum. Tekrar köyümün yolu gözüktü.

Ağın'ı, Andiri'yi, Ekirek'i velhasıl daha önce andığım bütün yerleri, hem de sizleri nasıl öskedim nasıl, bilemezsiniz ki.

Ve ben doğup büyüdüğüm Köyümü çok hem de çok öskedim.

Kalın sağlıcakla, hepinize kucak dolusu selam ve sevgiler.

15.10.1997

Ankara

Not: Yazının çoğu Köyün lisanı ile yazılmıştır.

GÜN GELİR

Kırma

Dalını

Gün gelir

Çiçek açar

Koru

Umudunu

Gün gelir

Halaya durur

Korkma

Zulümden

Gün gelir

Zeval bulur

Ozanım

Ben

Gün gelir

Sigaya çeker

OZAN DEDIĞİN

Veysel GÜLTAŞ

Birlikte dokunan

Orman kardeşliğidir

Yaşam dediğin

Kutsal betiklerden

Önce var olandır

Aşk dediğin

Bunca yalanlar içinde

Yalansızlığın çağlamsı gülüşüdür

Çocuk dediğin

Tek bir korodan

Söylenen dünya şarkısıdır

Barış dediğin

Tanrısal bir coşkunun

Gök gürlemesidir

Ozan dediğin

TAPINAK YAZITI

Xsentius (M.Ö. IX. YY.)

Gürültü patırtının ortasında sükunetle dolaş,
sessizliğin içinde huzur bulunduğunu
unutma. Başka türlü davranmak açıkça
gerekmedikçe herkesle dost olmaya çalış.
Sana bir kötülük yapıldığında verebileceğin
en iyi karşılık unutmak olsun. Bağışla ve
unut. Ama kimseye teslim olma. İçten ol,
telaşsız, açık seçik ve kısa konuş.

Başkalarına da kulak ver. Aptal ve cahil
oldukları zaman bile dinle onları, çünkü
dünyada herkesin bir öyküsü vardır.

Yalnız planlarının değil, başarılarının da
tadını çıkarmaya çalış. İşinle ne kadar küçük
olursa olsun ilgilen, hayattaki dayanağın
odur.

Seveceğin bir iş seçersen yaşamında bir an
bile çalışmış ve yorulmuş olmazsın. İşini
öyle sev ki, başarıların bedenini ve yüreğini
güçlendirirken verdiklerinle de yepyeni
hayatlar başlatmış olacaksın.

Olduğun gibi görün ve görüldüğün gibi ol.

Sevmediğin zaman sever gibi yapma.

Çevrene önerilerde bulun ama hükmetme.

İnsanları yargılasan onları sevmeye zamanın
kalmaz. Ve unutma ki insanlığın yüzyıllardır
öğrendikleri sonsuz uzunlukta bir kumsaldaki
tek bir kum taneciğinden daha fazla değildir.

Aşka burun kıvrırma sakın, o çöl ortasında
yemyeşil bahçedir. O bahçeye layık bir

bahçıvan olmak için her bitkinin sürekli
bakıma ihtiyacı olduğunu unutma.

Kaybetmeyi ahlaksız bir kazanca tercih et.
İlkinin acısı bir an, ötekinin vicdan azabı bir
ömür boyu sürer. Bazı idealler o kadar
değerlidir ki o yolda mağlup olman bile zafer
sayılır. Bu dünyada bırakacağın en büyük
miras dürüstlüktür.

Yılların geçmesine öfkelenme sakın,
gençliğe yakışan şeyleri gülümseyerek teslim
et geçmişe. Yapamayacağın şeylerin
yapabileceklerini engellemesine izin verme.
Rüzgarın yönünü değiştiremediğin zaman,
yelkenlerini rüzgara göre ayarla. Çünkü,
dünya karşılaştığın fırtınalarla değil, gemiyi
limana getirip getiremediğinle ilgilenir. Ara
sıra isyana yönelecek olsan da hatırla ki,
evreni yargılamak imkansızdır. Onun için
kavgalarını sürdürürken bile kendi kendinle
barış içinde ol.

Hatırlar mısın doğduğun zamanları: Sen
ağlarken herkes sevinçle gülüyüyordu. Öyle
bir ömür geçir ki, herkes ağlasın öldüğünde,
sen mutlulukla gülümse. Sabırlı, sevecen,
erdemli ol. Önünde sonunda bütün servetin
sensin. Görmeye çalış ki, bütün pisliğine ve
kalleşliğine rağmen dünya yine de
insanoğlunun biricik güzel mekanıdır.

Not: Selami Taşbaşı tarafından gönderilmiştir.

GÜZELİM AĞIN

Hüsnü AYDOĞMUŞ

Asırlarca çağılayan, uzayan yeşil dere,
Yatağının zevkiyle, bize arkadaş oldu,
Çevresinde ağaçlar, haz verdi bahçelere,
Menbalar, serin sular, içine kardeş oldu.

Koca nesli kucakladı, hep onları okşadı,
Gölgeleri avuttu, uyuttu niceleri.
Rengarenk meyveleri, güzel türleri vardı,
Salkım salkım üzümler, bezendirdi evleri.

Saz, cümbüş, klarnet sesleriyle inledi,
Çayırlıklı subaşı, halkına kucak açtı.
Değirmenin sesini, Mevlüt dayı dinledi,
O gün güzeldi Ağın, Cennet'e bile eşti.

Adı kaldı dillerde, mazisiyle cennetin,
Temürlü, hoşiriği, pağnigi, kurtkayası,
Hayale karıştılar, zalim felek neyledi,
Öldü Gani çalgısı, hem de Veysel mayası...

Ötmez oldu bülbüller, gül soldu bahçelerden,
Ne bağ kaldı, ne bağban, kuşlar bile ağladı.
Göç başladı bu elden. kader buymuş ezelden,
Ağın'ın aşıkları, kalbine taş bağladı.

Kalan küstü, kimseler tanınmaz kişi oldu,
Bu serhat beldesine, aşık olanlar doldu.
Unutmadı çokları, şeneldi ata yurdu,
Akın etti aşıklar, küsenler uzak durdu.

ATATÜRK VE POLİS

Osman Sulhi AKSU

ATATÜRK'ÜN İLERİ GÖRÜŞLÜLÜĞÜ

Birkaç eserim var; ansiklopedi, sözlük, araştırmaya dayanan bilimsel konulu kitaplar ve piyes gibi. Kitaplarımın hepsinde O'nun resmi ve altında da "Türk Polisi'ne" diye ithaf ettiği bir yazı. Bu birkaç satırlık yazı Türk polisine görev bilincini aşlamış ve ona "Cumhuriyeti koruma yolunda güç vermiş olup, bu güç sönmeyen meşale gibi devam etmektedir.

Atatürk, onuncu yıldönümü törenlerine katılan polis birliğinin geçişini izlemiş, hayranlığını ve takdirlerini, ertesi gün şeref defterine şu cümlelerle belirtmişlerdir: "Dün sizin hali tavrınızda mertlik, yürüyüşünüzde intizam ve ciddiyet, size olan haklı itimadı kuvvetlendirdi ve herkesi memnun etti. Çünkü, herkes biliyor ki ve bilmelidir ki, polis ve jandarma kuvvetleri vatandaşlara huzur ve sükun temin eden, Cumhuriyetin kanununa ve medeniyet düşmanlarına karşı kullandığı bir kalkandır.

Binaenaleyh Cumhuriyetin kanunlarına, memleketin huzur ve asayişine karşı gelebilecek, vatandaşların hürriyetine tecavüz edebilecek her şeririn kafası behemahal bu kalkana çarpmalı ve parçalanmalıdır.

Mustafa Kemal

Bu veciz ifadeleri belirtmekle kalmamış ve polisin geleceğini de hazırlamaya karar vererek, her önemli konuda yaptıkları gibi birkaç gün sonra Çankaya'ya o günün seçkin idareci ve bazı bilim adamlarını çağırarak, "Her il ve ilçe merkezinde polis kuruluşunun oluşmasını ve polisin modern araç ve gereçlerle donatılmasını" yemek sırasında ortaya atmıştır. İlk tepki İçişleri Bakanı'ndan gelmiş. "Polis kuruluşunu genişletmemiz, Akademi, Enstitü ve Kolejler, birtakım laboratuvarlar ve müstakil tesisler kurmamız bu fakir bütçe ile mümkün değildir. Bugün olduğu gibi daha bir süre İtfaiye Meydanı'ndan bu işe muafık olanları almakla idare edelim" demiş. O devrin kuvvetli adamı olarak bilinen İçişleri Bakanı'nın bu görüşlerine diğer davetliler de katılınca

Atatürk, konunun gereğince kavranmadığını anlamış ve canlı bir örnekle durumu belirtmeyi düşünerek yaverine, İtfaiye Meydanı'ndan polis olabilecek vasıfta askerliklerini yapmış üç kişi alıp gelmesini söylemiş. O yıllarda gerek memur ve gerekse işçi ihtiyacı o günkü adı ile "Hergele Meydanı", bugünkü adı ile İtfaiye Meydanı'ndan karşılanırdı. Adaylar genellikle burada bulunan kahvelerde bulunurlardı ve kahveler gece ve gündüz açık olurdu. Yanılmıyorsam bugün dahi Ankara'da boyacı, tamirci vb. işçiler bu yerlerden temin edilmekte. Adamların köşke getirildiğini yaverlerden biri Paşa'ya bildirince "bir tanesini içeri alın" emrini verir Paşa. İçeri alınan esmer, yağız çehreli, yirmibeş yaşlarında bir delikanlıdır. Şaşkın bir sevinç içindedir adam. Paşa'nın karşısında esas duruşta.

Paşa:

- Askerliğini yaptın mı oğlum?
- Yaptım Paşam.
- Nerede yaptın?
- Sarıkamış'ta.
- Süvari miydin?
- Evet Paşam.
- Nerelisin.
- Harputlu'yum Paşam.
- Adın ne?
- Fikri.

Paşa yaverinden bir tüfek getirilmesini emreder. Tüfek getirilir. Adama verilmesini işaret eder. Tüfek adama verilir.

- Hadi bakalım doldur tüfeği.

Harputlu Fikri "Başüstüne Paşam" diyerek tüfeği doldurur ve sonra saygı, sevgi ve huşu ile göreve amade bir canlılıkla Paşanın gözünün içine bakar.

- Şimdi tavana ateş et.

Fikri hiç düşünmeden tavana ateş eder. Atış biter ve "çık" emri ile selamını vererek dışarı çıkar.

Atatürk bu sefer Köşk'teki nöbetçi polisin çağrılmasını emreder. Polis içeri girmiş, önce Atatürk'ü, sonra diğer misafirleri saygı ile selamlamış ve Ata'nın karşısında durarak "Emriniz Paşam" demiştir. Atatürk "Havaya ateş et" emrini polise de vermiştir. Bu emir karşısında polis Ragıp efendi soğukkanlılığını muhafaza ederek misafirler üzerinde teker teker göz gezdirdikten sonra bakışlarını tekrar Ata'ya çevirmiş ve "Emriniz baş üstüne Paşam, neden?" deyince "Atatürk çıkabilirsin" demiş ve polis Ragıp efendi de selam görevini yerine getirerek dışarı çıkmıştır. Bunun üzerine Atatürk sofradakilere, özellikle İçişleri Bakanına;

"Şimdi sorarım sizlere aynı fikir üzerinde ısrar ediyor musunuz?"

Ertesi günü İçişleri Bakanlığı'nda polisin gelişmesi ile ilgili büyük faaliyet başlamış, Polis Koleji ve Polis Enstitüsü'nün açılması, polis laboratuvarının kurulması, İsviçre'den uzman öğretmenler getirilmesi, Polis Vazife ve Selâhiyet Kanunu ile Emniyet Teşkilât Kanunu'nun hazırlıklarına başlanmıştır. Bu hususların oluşturulmasında çok büyük hizmeti geçmiş olan "Büyük Polis" diyebileceğimiz Şükrü Sökmensüer'in adını minnet ve şükranla anmak gerekir.

"Cumhuriyetin Kalkanı" diye Ata'nın tasvip ettiği Polis Kuruluşu, bugün yine bir gelişme ve aşama içindedir. Bu gelişme ve aşama kesinlikle gerçekleşmelidir.

ATATÜRK, BAŞKANIN KAFASINI KIRDI

Şu kısa anımı da tekrarlayarak yazımı bitirmek istiyorum. Yine bir ilimizde Emniyet Müdürü olarak görev yaparken, aynı zamanda Vali muavini vekilliği görevini de yerine getiriyorum. Daire müdürlerine yaptığım ziyaret sırasında bir kamu kuruluşu olan dernek başkanının odasında Atatürk'ün resminin olmaması nazarı dikkatimi çekti. Sonra bu başkanın bazı yobazca hareketleri olduğunu da öğrendim. Bu başkanın yanından ayrılırken "İnşallah bir daha gelişte Atatürk'le burada teşerrüf etmek şerefine nail olurum" diyerek imalı bir şekilde Atatürk'ün resmi veya maskını odasına asmasını istedim. "İnşallah" demekle yetinmişti. Sekreteri lisede öğrencim idi. Lise son sınıfa felsefe derslerine öğretmen

yokluğundan ben giriyordum. Birkaç gün sonra bu başkanın yeniden ziyaretine gittiğimde Ata'nın resmi veya maskının bulunmadığını gördüm ve kendisi: "Henüz temin edemediğini ve temin edemediğini ve temin etmeye çalıştığını" söyleyerek oturmam için ısrar etti. Ben de "oturmayacağımı ve Ata'nın bulunmadığı yerde benim de işim yoktur" diye söylediğim sırada, genç, dinç ve tam Ata'nın istediği dinamik yapıda bir polis olan ve bindiği arabanın şüförlüğünü yapan Alaettin, elinde bir maskla içeri girdi, selamını verdikten sonra "İzin verirseniz ben temin ettim, yerine çakıyorum" dedi ve bir sandalye alarak başkanın oturduğu yerin arkasında yüksekçe bir yere çivi çakarak maskı yerleştirdikten sonra indi. Saygı ile Ata'yı selamladı ve dışarı çıktı. Ben de minnet ve şükran borcumuz olan Ata'mızı anlamayan böyle bir adamın hâlâ toplumumuzda bulunuşuna üzülmüştüm. Buna karşı uyanık bir Atatürk polisinin davranışına da sevinmiştim.

Bu duygular içerisinde arabaya binip oradan ayrılmış, Emniyet Müdürlüğü'ne doğru gitmekte idik. Bu arada yolumuz üzerinde bulunan Çarşı Karakolu önünde bir polis memuru yola çıkmış durmamızı işaret ediyordu. Araba durunca polis memuru geldi. Selam görevini ifa etti ve "telefonda sizi istiyorlar" dedi. Telefondaki başkanın sekreteri ve benim öğrencim idi. Atatürk sevgisi taşımayan adamın sekreteri olan öğrencim, heyecanlı ve biraz da sevinçli bir sesle "hocam" diyordu, "Atatürk bizim başkanın kafasını kırdı.". Bir an hiçbir şey anlayamadım. Ancak kısa süre sonra her şey açıklığa kavuşmuştu. Ata'nın maskı adamın başına düşmüş ve yobazın kafasını kırmıştı.

Atatürk yaşıyordu. Bu olayla ölmediğine bir kez daha inandım. Ve şuna kesinlikle kanaat getirdim ki, onun getirdiği nimetlere nankörlük eden, kendisini tanımayan, tanımak istemeyen ve ilkelerine karşı gelen herkesin kafası eninde sonunda kırılacaktır.

Not: Yazıda sözü edilen Polis Teşkilatı ile günümüzdekilerin bir kısmını değerlendirmeyi okurlarımıza bırakıyoruz.

AĞIN

SENİN İÇİN...

(Hastek'e Akrostiş)

Meral MAVİGÖZ

Solunca ümitlerim hazanla beraber, seni düşündüm!...

Erişilemezmiş geç anladım benim duygularımla güzelliğine

Ve birden maviliklerinde buldum kendimi, özgürce uçtum.

Güzel günler geri gelse dedim: çocukluğum ve mutluluğum.

İnan o zaman ölmek istedim, toprağında ağlayarak

Leylim akıllı olmuşum bir de Mecnun, bak halime acıyarak!...

İşte gençliğim, hayallerim ve bedenim al senin olsun...

Hasretini çekmişim yıllarca, hüznlenmişim yollarında yürürken,

Ak-pak saçlı anaların nasırlaşmış ellerini öpmeyi özlemişim.

Solmuş basma perdelerin ardından Fırat'ı seyretmeyi ummuşum

Taşmış farkında olmadan gözlerimden kanlı yaşlar.

Elini eteğini çekince güneş Göladağı'ndan ayrılık vakti gelecek

Kâh bir rüzgar olarak uğurlayan, ya da sessiz kalan mezar taşları...

FOLKLOR VE AĞIN HALK OYUNLARI ÜZERİNE...

Ahmet SAMUR

Son yıllarda, yurdumuzda ve yöremizde sık sık söylenen ve yazılan "FOLKLOR" sözcüğünün kapsadığı bilimsel anlamlar dışında, yanlış kullanıldığını görmekteyiz.

Birçok ayrı tanımı olan FOLKLOR'un dilimizde karşılığı "HALK BİLİMİ"dir. Sadece halk oyunlarını ifade etmez; halk müziğini de ifade etmez. Ayrıca folklor ile etnoğrafyayı da birbirine karıştırmış durumdayız. Evet ikisi de halkı inceler, halka ait şeyleri, maddeleri toplar. Etnoğrafya, toplumun maddi kültürünü, folklor ise fikri ve manevi kültürünü inceler.

Folklor, herşeyden önce madde ve malzeme toplar. Sosyoloji, Psikoloji, Pedagoji, Tarih gibi bilimlere malzeme verir. Derinliğine, yani maziye inen araştırmalar, Tarih, Terkip ve karşılaştırmalar ise daha çok Sosyoloji'nin alanına girer.

Bu konuda ünlü Fransız folklorcusu A. Van Gennop şöyle demektedir: "Folklor, sosyal hayatın kendinden başka hiçbir bilim tarafından birinci derecede nazar-ı dikkate alınmayan madde ve unsurlarıyla meşgul olur. Bu hususi unsurlar (halkça, yahut halka mahsus) deyimleriyle ifade edilen şeylerdir."

Folklor, daha açık anlamıyla, genel olarak anonim halk edebiyatı, halk müziği, halk temaşası, halk gelenek ve inançları gibi tamamen fikri ve manevi tezahürleri, kısacası halkın manevi kültürünü araştıran bir bilim dalıdır. Düğün, bayram, cenaze, kandil, çocuk vs. ye ait halk gelenekleri, cin, peri, büyü, afsun, muska gibi şeylere inanma gibi halk inançları ile maniler, türküler, bilmeceler, oyunlar, masallar, menkıbeler, atasözleri ve deyimler hep folklorun konusu içindedir.

"FOLKLOR" sözcüğü dünyada ilk defa 1846 yılında İngiltere'de söylenmeye başlamış, bizde ise 24 Ocak 1913 yılında Prof. Fuat Köprülü'nün "HALKİYAT" sözcüğü ile kullanılmaya başlamıştır. Bu konuyla ilgili ilk dernek, TÜRK HALK BİLGİSİ DERNEĞİ 1927 yılında kurulmuştur. Bilimsel çalışmalara ise çok geç başlanmıştır. Bu nedenle, yanlışlıklar ve karışıklıklar yaşanmaktadır.

Küçük bir öykü anlattıktan sonra konuyu Ağın'a getirmek istiyorum.

Gözleri görmez (kör) birkaç arkadaş toplanmış konuşurlarken, fil'i tanımak istediklerini dile getirmişler. Gözleri gören bir arkadaşları onları fil'in bulunduğu yere götürmüş. Görmezlerin her biri fil'in ayrı bir bölümünü el yordamıyla incelemiş. Daha sonra fil'in neye benzediğini soranlara her biri farklı cevaplar vermiş, haklı olarak.Fil'in hortumunu elleyen, fil'i "soba borusuna", fil'in başağını elleyen, fil'in "ağaç gövdesine" benzediğini söylemiş. Kıssadan hisse alınacağını umarım.

Otuz yıldan beri folklor ve özellikle de halk oyunları ile uğraşmaktayım. Son on yıldan bu yana da Ağın folkloru ve etnografyasıyla ilgileniyorum, araştırıyorum. Ne yazık ki çok geç uyanmaktayız. Bugüne kadar kendi değerlerimizin farkına varmamışız. Ancak, geç de olsa hazinemizin kapağı açılmıştır. Bunun açık göstergesi Ağın şenliklerinin başlamasıyla, özümüze ilgilerimizin yönelmesi olmuştur. Oradaki kıpırdanmalarımız, İstanbul'daki gayretlerimizle bütün Türkiye'nin zaman zaman izlediği TV programı haline dönüşmüştür. Kültürümüze sahip çıkma ve yaşatma konusunda yolun başındayız henüz. Bu sevincimizi paylaşıırken üzüldüğüm en önemli konu, bazı hemşehrilerimizin kolaya kaçıp "AĞIN'DA FOLKLOR YOKTUR" demeleridir. Bir yörede "folklor yoktur" demek, halkı yok saymaktır. Dünya üzerinde kültürü olmayan halk olabilir mi?

Konulara bakarken ve fikir açıklarken, olaylara fil öyküsündeki gibi bakmamak gerekir. Ağın folklorunu da diğer yörelerde olduğu gibi, yöresel, bölgesel, ulusal ve evrensel boyutlarıyla düşünmek ve yorumlamak zorundayız. Folkloru ya da bir dalı olan halk oyunlarını, türkülerini kesin çizgilerle ayıramayız. Yöre ve bölgeler arasında, hatta ülkeler arasında folklorik benzerlikler görülebilmektedir. Bu nedenle, AĞIN FOLKLORU'nun Eğin, Elazığ, Arapkir, Malatya folklorundan etkilendiğini kabul etmek zorundayız. Ağın folklorunun da oraları etkilemediğini söyleyemeyiz. Hatta iyi inceleyenler farkında olacaklardır, bazı türkülerimizde Erzurum ve özellikle Kars yöresi tavırlarına rastlanmaktadır. Bir benzetme yaparsak, arı çeşitli çiçekleri dolaşır, topladığı çiçek özlerini kendi sistemiyle yoğurur, ürün

olarak peteğine doldurur. O ürün bireyi olmaktan çıkar, aileye mal olur. Yukarıda söylediğim gibi Ağın'daki folklor değerleri mutlaka etkilemiştir. Ancak, Eğin yöresi halk oyunlarını ve müziğini çok iyi bilen bir Eğin'li kadar bildiğimi söyleyerek diyorum ki, hiçbir oyunu Eğinliler gibi oynamıyoruz, oynayamıyoruz. Elazığ oyunlarında da durum aynı. Farklı çalışıyor, farklı oynuyoruz.

Derlemeciler derlemelerini yaparken, ya o yörelere giderler ya da kaynak kişileri bulundukları yerlerde ağırlar, tesbitlerini yaparlar. O ürün o yöreye ait olmuştur. Yanlışlığını tartışmak fayda getirmez. Derlemecilerin Ağın'a gelmediğini de biliyoruz. Bizler kendi kültür değerlerimize sahip çıkmıyor, korumuyor ve savunmuyoruz. Farklı kültür değerlerimiz yoksa, sadece Ağın'da doğmuş olmak ya da atalarımızın Ağın'lı olmasıyla mı diğer yörelerden farklıyız diye övünüp sevineceğiz. Dünyadan aldığımız karşılık, dünyaya verdiğimiz karşılığa bağlıdır. Ağın için de durum aynı...

Ağın'la ilgili bilimsel araştırmalara 1988 yılında başladım. 1992'de ise "DÜNDEN BUGÜNE AĞIN" programı için Ağın merkezi ve tüm köylerini İsmail Beydemir, Ruhi Serttaş, Turgut Turak, Edip Oğuz'la birlikte dolaşarak canlı kaynaklardan derlemeler yaptık. Gerçekten yöremizle ilgili çok değerli ürünler tesbit ettik. Beş video kaseti olarak arşivimize aldık. Bugün yaptığım çalışmalar, bu araştırmalar, ilkokul üçüncü sınıfından beri halk oyunlarına büyük ilgim ve otuz yıllık bilgi birikimimle, özellikle de halk müziğimizi icra eden değerli müzisyenlerden edindiğim bilgilerle yoğunlaşmaktadır. Bu konuda yardımcı olan tüm hemşehrilerime teşekkür ederim.

Ağın folklorunu araştırırken sadece "Çınar Altı"nı düşünemezsiniz. Sadece 17 köyünü ve bugünkü yaşayışı düşünemezsiniz. 63 köyü olduğu zamanları, zurnayla düğün yapıldığı, duayla gelin götürüldüğü zamanları, köylüyü, kasabalıyı, zenginini, yoksulunu, güzelini, çirkinini düşünmek ve değerlendirmek zorundasınız. Kısaca, halkın tümünü düşünmek zorundasınız. Bunları düşünürken ne o günlerin özlemi duyulur ne de o zamanki yaşayış biçimine dönmek istenir. Araştırma ve gösteriden ibarettir.

Çeşitli oyun faaliyetlerinde, özellikle sinema ve tiyatro oyunlarında, taş devrine kadar geri gidilir, sahnelenir. Bunun o devirlere dönmek isteğinden geldiğini kimse söyleyemez.

Halk oyunları sunarken ve mizansenler yapılırken hiç kimse giysilerden, hal ve hareketlerden utanmasın, başka anlamlar çıkarmasın. Gösteri sırasında giyilen şalvardan, çarıktan utanacak, örtülerden rahatsız olacak hiçbir Ağın'lı olamaz diyordum. Yanılmışım: Tüm yöreler halk oyunlarını sunarken, yöresine özgü giysilerle oyun sunacak, bunu alkışlayacağız. Ancak Ağın'lı şalvar giyerse, oyun oynarken "İLKEL" bulunacak... Ne giymeli hemşehrim, Ağın Halk Oyunları'nı sunarken Ağın'lı gardaşın ne giymeli? Deyin hele bir...

Folklorcu dünü araştırır, sunar, fakat yarını düşler, yarını yaşar...

Diyorum ki, giysilerle ilgili, Demirçarık'taki 95'lik nineye mi, 80 yaşındaki Andirili Kâzım Dayı'ya mı, yoksa üç-beş yıl Ağın'da kalmış, Karides restoranda ya da Televizyona ekip çıkmak üzereyken şalvarı ilkel bulana, örtünün nasıl bağlanacağını (kendisi bilmediği halde) söyleyene mi inanmalıyım? Siz ne dersiniz?

Başarılı olmak istiyorsak, yanlışlardan önce doğruları yakalamalıyız. Takdir ve onay, insanları ve ekipleri birbirlerine yaklaştıran en güçlü silahtır.

Sayın hemşehrilerim, on yıl önce Ağın Halk Oyunları ekibi yoktu. Bugün var. Mutlaka bunu bir hemşehrimiz kurmalıydı. Bana nasip oldu. Eğer bu ekibimiz olmasaydı, bugüne kadar olmadığı gibi AĞIN'ımızı bireysel tanıtımlar dışında tanıtamayacaktık. Bu bir başlangıçtır, daha iyilerine altyapı oluşturmalıdır. Ankara'da çıkmakta olan dergi de ilk zamanlar tenkitler görmüştür. Devam ettirmemeli miydi?

AĞIN benim her şeyim... Ağın'ı tanıtmak konusunda tüm enerjimi ve bilgi birikimimi kullanmak istiyorum. Çünkü Ağın'ı her haliyle seviyorum, özliyorum.

Murat suyu önünden süzülür nazla
Dağların selamlar güneşi hazla
Ak gerdan üstünde incidir evler
Yüce Mevlam Ağın'ı sen bana söyle...

Yeşilin, mavinin ak'ın âlâsı
Baraja can verir Hastek Kal'ası
Gadaları karnımıza dolası
Yüce Mevlam Ağın'ı belâdan gizle...

Hepinize düğün coşkusu içinde günler
geçirmenizi diliyorum.

29 Ekim 1997

BULUŞMAK

bir perişanlıktır
gülme yaşağının adı
ya da
acınacak sarı bir bulantı
doğruluğun pazarında
intiharı bekleyen yıldızlar
aydınlıklar vurulunca
yatsıda yüzü güler yalanların
gerçeğin sabrı taşınca
sevgiler eskiyi yeniler
küfrün gözü kör
ya da şaşı kalır

kışa duran toprakta
umutlar gebeyse
günah pazarında
bire on gülen olur
bir hüznün çökmüşse
ülkemin üstüne
yağmur inadına
yağmur utancına
doluya dönüşür
mertlikler ve dostluklar canlı ya
bu bize yeter
göreceli bir sızıya karşın
yaşam bize ulaşır
belki de uçar gider
acı tohumdan kin biter
şiddete karışır

SU, SES, DENİZ

Midran YOKUŞ

bir dilek takılı
ilmiğine usumun
üç ayvalık zeytini
dalında urfa balı
yatağı değişen su
kapıyı aralayan ses
kayadan kopan deniz
dalıma tutunan öyküm
kıskaçında ömrün

KÖŞE BUCAK

kapın kapana sevdâ
düşmanım bile görmesin
yemin etti dört kitap
gün olmadı erimesin
dinlemedi bu yürek

biraz utanır gibi
sağ yanım koptu kopacak
uyardı eskimiş bir ses
bu defa o arasın dedi
nasılmış köşe bucağ

BİLİM VE DİN

Hiç unutmuyorum. 17 Haziran 1960 günü birkaç arkadaşım ile kendisini ziyaret ettiğimiz, rahmetli Cemal Gürsel, okumakta olduğu, A. Adıvar'ın 1944 yılında yayımlanan Tarih Boyunca İlim ve Din kitabını yüzükoyun kapatarak bizi karşılamıştı. Arkadaşlarımı kendisine tanıtacağım sırada, masaya yüzükoyun kapatılan kitaba gözüm takıldı. Bir anda gençlik yıllarıma dalmışım. Gürsel, kolumu sıkarak beni uyarınca ırkıldım. Özür diledim. Arkadaşlarımı tanıttım. Rahmetli Gürsel, o babacan tavrıyla, "Sen bu kitabı okudun mu" diye sordu? "Okudum" dedim. "Ne zaman okudun?" Ona, 1945 yılında okuduğumu söyleyicene içini çekti. "İşte bizim eksiklerimiz bu" dedi. "Askercilik oynayalım derken asıl kaynaktan, beşeri ilişkilerden uzak kalıyoruz. 16 yıl önce çıkmış bir değerli eseri sen aynı yıllarda okuyorsun; bense tesadüfen görüp okumaya çalışıyorum. Senin özür dilemene gerek yok. Asıl bizler sizlerden, insanları bilgi ile ilim ile uyarmaya çalışanlardan özür dilemeliyiz."

Bizi oturttu, çay söyledi. Konuşmasını gene o kitap üstüne getirdi ve şöyle sürdürdü: "Bu yaşı geldim, ilim ile dinin makûsen mütenasip değerler olduğunu bu kitabı okurken öğreniyorum. Ben, bir ayağı Osmanlı'da bir ayağı Cumhuriyet'te olarak yaşadım, yaşlandım. Osmanlı rejimi, tarifini hiçbir zaman yapmadığı, yapamadığı bir din yönetimi idi. Cumhuriyet dini yok saymadı. Fakat insan aklını ve ilmini öne aldı. Bugün halk arasında değil, ne yazık ki okumuşlar ve devleti yönetmeye talip olanlar beyninde şahit olduğumuz çatışmalar, o tarifi yapılmayan karanlık düzenden kendilerini kurtaramayanlarla, Cumhuriyet'in önem verdiği akıl yollarının ve ilmin, çağımızda ne mana ifade ettiğini idrak edemeyenlerden neşet etmektedir. İnsanlar, Cumhuriyet'in tarif ettiği hayat tarzını kavradıkları gün, yüce Atatürk'ün özlemi gerçekleşmiş olacaktır."

Rahmetli Gürsel, günümüzde olup bitenleri görse, yaşasa acaba ne düşünürdü... Günümüzün yüce din bilicileri (bilimcileri değil), sözü döndürüp dolaştırıp "aydın din adamı"na ve kerameti kendilerinden menkul

Muhammed DAFİ
Emekli Vaiz

"Kuran ilmi"ne getiriyorlar.

Oysa, aydın din adamı denilen ucubeyi hiçbir toplum üretmedi. Üretmeye de yetlenmedi. 1950'lerden beri aynı terane çalınır bizim ülkemizde. Ama bir türlü sonu gelmez, sonuç alınamaz. Çünkü din adamlığı başka, aydın adam bir başka değer niteli. Din adamı, akıldan, akılsal verilerden çok, duygu ve sezgilerine; duygu ve sezgileriyle elde ettiği sonuçlara, değer yargılarına göre düşünen, davranan, onlara gözü kapalı bağımlı olandır.

Aydın ise düşünebilen, uslamlama yeteneği kazanmış; düşün üretme ve uslamlama yoluyla akılsal sonuç alabilen, neden-sonuç ilişkileri kurabilen insandır. Yani, Arapça ilmi değil, Türkçe bilimi, bilimselliği değer yargılarına ölçü alan insandır aydın.

Bilindiği gibi Türkçe bilim, kavramsal bir sözcüktür. Bulma, yaratma, üretme yolu, bilinmeyi arayıp bulma, bilinç hazırlama, neden-sonuç ilişkisi kurma ve birtakım kuramlar, denence ve sınavlar oluşturma içerikli bir kavramdır.

Arapça ilm (ilim) sözcüğü ise: Bilme, biliş, belleme, bilinene uyma, bilineni görme, benimseme, bilineni, bildirileni alma, sahiplenme... anlamlarına gelen, önbilisel, öğütsel içerikli; dilbilimsel olarak da edilgen yapı bir kavramdır. İslam peygamberinin "İlim Çin'de ise de gidin bulun, alın" demesinden de anlaşılacağı gibi Arapça ilm sözünde bir hazıra konma; bilineni, bulunanı benimseme anlamı vardır. İslam'ın yayılma ve kurumlaşma dönemlerinde Batı dillerinden, özellikle de eskil Latin-Yunan dillerinden Arapçaya uyarlanan düşünbilim yapıtları bile, kimi durumlarda içerikleriyle oynanarak Arapça ilm kavramı kapsamında alımlanmış ve öyle sunulmuştur.

Söz konusu uyarlamalar, dinsel verilere, verilere bağımlı felsefesal düşünüş yoldamı sayılan ilm-i Kelam ile ilgilendirilerek Kuran'a bağlanmış ve "Kuran'da olmayan hiçbir yerde yok" görüşüne oturtulmuştur. Kuran düşüncesi, Kuran düzenlemesi, çok aşiretli Arap ulusçuluğuyla da bütünleştirilerek ortodoks Müslümanlığın yolu açılmıştır.

İslam düşüncesinden günümüze yansıyan tek ışık, "Ehl-i Sünnet" in Kuran'ı "levh-i mahfuz" daki aslının yansıması ve yansıyan bu varlığı "ilm-i ilâhi" olarak dayatmasına, **Mutezile** ve **Şia'nın** karşı çıkarak: **Kuran** öncesiz (ezeli) mi yoksa üretilmiş mi... sorunsalını üretebilmiş olmalarıdır. **Ravendî**, büyük bir açık yüreklilikle, **kitabüz-Zümür** adını verdiği yapıtında: "...aklın ötesinde, akla üstün gelebilecek doğaüstü hiçbir şey, hiçbir güç yoktur. Ekip biçmeyi yapanlar, günleri hesaplayanlar, güneşin doğup batışını gözleyen; gökyüzüne, yıldızlara, güneşe ve aya bakarak takvimleri yapanlar, insanlardır. Bunun için kimseye vahiy inmemiş, zaten inmesine de gerek yoktur" diye yazabilmiştir.

Arap dünyasında bunlar yaşanırken Osmanlı toplumu da yeni yeni devletleşme ve kendi içinde kurumlaşma sürecini yaşamaktadır. Ne var ki Osmanlının düşün ve eğitimleşme alanına, söz konusu tartışmalardan, yalnızca bir görüş, tutucu ve Arap ulusçuluğu içeren "**Ehl-i Sünnet**" in edilgen, yazgıcı görüşü yansımıştır. Osmanlı düşün ve eğitimleşme sürecinde ilk bilim kurumu, ilk medrese olarak bilinen **İznik Medresesi**, dönemin ünlü gizemcisi ve Arap ulusçularından **Muhyiddin Arabî'nin** etkilemesinde, her türlü bilimsel kuşkuculuğa kapalı, "**lâfzî**" ve "**naklî**" bilgilendirme ile uğraşan, İslam ortaçağının da gerisinde bir kurumdur.

İlkel insan yaşayışlarından beri bilinenleri yinelemeden ve verili **Kelam öğretisini** **nakilden** öteye geçemeyen bu medrese tipi, Anadolu Müslümanlığının gerçek bilime açılmamasının başlıca örnek engelini oluşturmuştur. Rahmetli Gürsel'in çok yerinde bir tanılamasıyla tanımı yapılmamış bir dünyada, kapalı dinsel düzeneği yaşayagelen Osmanlı; dönemin Hristiyan ve Musevi toplumlarınca üretilen din felsefesi, din toplumbilimi, din tinbilimi vb bilim dallarını bile tanıyamamıştır.

Büyük ölçüde **Molla Gazzalî**, bir ölçüde **Eş'arî** vb gibi **Ehl-i Sünnet**'çi, akılsal verilere kapalı dinbilimcilerin etkisinden oluşan Osmanlı düşüncesi yoldamı, özellikle neden-sonuç ilişkilerinden kuram üretmeye yönelik felsefe karşısında cin çarpmışa dönmüş, ondan köşe bucak kaçmıştır.

İnsansal bilimi, akılsal yöntemleri savunanlara karşı, **ortodoks** Müslümanın mantığı şöyle işlemiştir: "**Bilim ile din, ters orantılıdır; biri ilerlerse öteki geriler, diyorsunuz. Bilim dünyacıdır. İnsanlar üretmiştir. Bilimin kesinlemesi yoktur, değişkendir. Oysa din**

tanrısaldır. Tanrı nizamıdır ve kesindir, mutlaktır. Bilime ve akılcılığa kapılarımızı açarsak dinimiz zayıflar, Araf'ta kalırız. Sizin biliminiz bizi ilahi sorgudan kurtaramaz."

Bu mantık, İslam ortaçağının mantığı idi. Üretmediği bir inanç dizgesinin ağına takılan Osmanlı, o mantığı aşacak yürekliliği gösteremedi. Oysa İslam dini dışında kalan hemen bütün toplumlar, inançlarını gökten yere indirdiler, hem uluslaştırdılar, hem bilime, akılsal yaratılara engel oluşturan yanlarını törpüleyerek evcilleştirdiler, insansallaştırdılar. Günümüzde, insansal ve bilimsel yaratı ve oluşumları içine sindiremeyen tek inanç dizgesi olarak İslam inanç dizgesi; insansallaştırılamayan, uluslaştıırılamayan inanç belgeleri olarak da İslam inanç belgeleri kalmıştır.

Bilime ve akılsal verilere kapalı Osmanlıdan kurtulduk ama, Osmanlının neredeyse bir tapınç gibi zihinlere işlediği: "**Akıl Frenkistanın olsun/Ki saltanat Al-i Osman'a yeter!**" fehvasını (saçmalığını) üstümüzden atamadık. Elimde rahmetli **Yunus Nadi'nin** 1914 yılı Selanik Nevsal-i Millisi'nde (Ulusal Yıllık) yayımlanmış yazısından alınma bir küçük alıntı var, şöyle deniyor bu alıntıda: "**Bence insan topluluklarını yöneten yasaların en mucizelisi, ulusal derneşim yasasıdır. O ne müthiş bir güçtür ki anlamını bilen ulusları yıkıma uğramaktan ve tarihten silinmekten kurtarır.**" (Dili tarafımızdan sadeleştirilmiştir. M.D.)

İnsan bir kez, **mutlak gerçeğe erdiğini** sanmaya görsün, o anda insan olma onurunu yitirmiştir. Ben bir **ulema** olsam, cebimde de kapı gibi bir "**Al Azhar**" icazeti taşısam ve size desem ki: "**Tanrı, ülkemizin dört bir yanındaki dağları göçebe çadırlarının direklerine benzeterek yarattı. Dağların kökleri yerin dibindedir. Direk yıkılınca nasıl çadır uçarsa, dağlar yok olunca da yeryüzündeki her şey her tarafa yayılır, saçılır...**" Ya da şöyle desem: "**Cinler, insanlara musallat olan, onları inançlarından saptıran en korkunç yaratıklardır. Çünkü Tanrı onları, insanın cinsiyet organından aldığı parçalar ile doymuş hidrokarbonların karışımından, bu karışımın içine metan gazı üfleterek yarattı...**" desem, bana inanır mıydınız?...

(Cumhuriyet - 13.3.1998)

GURBET ASKERİ

Vural TÖZÜN

♡ BABACIĞIM ♡

Merve ÇELİK

Taşlı tarla katar katar sürüldü.

Asker öldü bu toprağa gömüldü.

Bir yanım bir yanım keder.

Senden ayrı yine boynum büküldü.

Yüzer çayımızda yarsız kuğu.

Çimen ıslıl ıslıl toprakta buğu.

Yalnız çekilir mi hasret dediğin.

Dönsene sılaya gurbet askeri.

EVLADA ÖĞÜTLER

Aydın ÇELİK

Hayır eyle vatan için

Ekmek yoktur yatan için

Her çeşit zahmete katlan

Sen her zaman Atan için

Hiç incitme sen Atanı

Her zaman koru vatani

Hiçbir zaman kimse sevmez

Çalışmayıp boş yatani

O evlat ki çok sürünür

İncitirse Atasını

Her zaman sürünen evlat

Bilmelidir hatasını

O bizi seven

Bizim için çalışan

Hep yanımızda olan

Sevdiğim canım babam

Evimizin direği

Bazen kızan bazen de seven

Hep bizim için emek veren

Bizi koruyan

İyi eğitim almamızı isteyen

Ailece seni severiz

Gönlümüzde yaşatırız

Sanaküçük bir armağan

Kabul etmeni dileriz

Canım babam seni çok severiz

Ben senin gurur kaynağın

Sen benim canım babam

Seni çok seviyorum

Nasıl dile getireceğimi

Bilemiyorum

Yakışıklı babam

Genç babam

Haşınbabam

Sinirli babam

Birde bağırmasan

Şaka yaptım affetsen

SAYGI DURUŞU

Özden BAYTAŞ

"Dondum anne, çok soğuk!..."

Böyle söylemişti kızım kapıdan girer girmez. Gerçekten de çok soğuktu hava o akşam. Bana, o çocuk yaşımda çok etkilendiğim, aklıma geldikçe hâlâ üzüldüğüm, donarak ölen Deli Osman'ı hatırlatacak kadar soğuk.

Deli: Aklını yitirmiş olan, akli dengesi bozulmuş olan, mecnun. Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğündeki anlamı bu.

Kimileri, taşkınlık yapıp kırıp dökene, çok sessiz ve içe dönük olana da deli diyor. Hatta çok çalışıp mal mülk sahibi olana ya da har vurup harman savurana da deli diyenler var.

Çocukluğumdan hatırladığım birkaç deli var hafızamda: İşi gücü dolaşmak, köy yollarının taşlarını ayıklamak olan, hele işlik üzerine kravatı sıkı sıkı bağlamasını hiç unutamadığım Deli Haydar; bütün işi çamaşırlarını yamamak olan, başına toplanıp seyrettiğimiz Deli Davut; sürekli türkü söyleyip sakız çiğneyen, serçe parmaklarını diğerlerinden ayrı tutarak düğünlerde oynayan Deli Tufan ve o soğuk kış akşamı birden aklıma geliveren, yüreğimi sızlatan Deli Osman...

Yine dondurucu bir kış sabahıydı. O sabah da her zaman olduğu gibi okulun önünde toplanmış, okul müdürümüzün bizi içeri olmasını bekliyorduk. Hergünkünden biraz farklıydı o gün müdürümüz. Benzi sararmış, yüzünü hüznü kaplamıştı. Merakımızı anlamış olacak, anlatmaya başladı üzgün bir sesle:

"Çocuklar, Kohpinik'te düğün varmış. Osman, akşam düğünde imiş. Köylüler Ağın'a dönmesine engel olmuşlarsa da bir

fırsatını bulup gece yola koyulmuş. Tipi ve soğukta yolunu şaşırılmış, soğuğa dayanamayıp donmuş. Kasabaya gelen birisi tarafından ölüsü bulunmuş karlar içinde. Karları üzerinden atmışlar ki şalvarını çıkarıp ayaklarına dolamış Osman."

Müdür Bey bunları hem anlatıyor, hem de ağlamamak için kendisini zor tutuyordu. Onun, kasabada herkese emeğinin geçtiğini de söylemeden edemiyordu.

Hepimiz şaşırılmıştık, donup kaldık. Müdür Bey: "Hepinizi Osman'ın anısına bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum." deyince başlar öne eğildi. Çocuk kafamda Osman'ın keçi gibi melemesini, gıdık gibi piskırmasını, bazen inek bazen de köpek taklitleri yapmasını canlandırıyor ve onu yaştırmaya çalışıyordum.

O gün çok kötü geçmişti. Eve gelidimde bizimkiler henüz duymamışlardı Osman'ın ölümünü. Anlattıklarımı duyunca çok üzüldüler.

Dedem, ocak başındaki yastığa sırtını dayadı. Başını biraz havaya kaldırıp "Hasbinallahüvenilvekil" diyerek duygularını bastırmaya çalışıyordu. Babam, ocakta dut pestilini ısıtıyor, içine ceviz dolayarak yiyor, arada bir de komşumuz Eğinli Abla'ya ikram ediyordu ki, birden durdu ve "Eferim İbrahim Bey'e" dedi. Eğinli Abla sessiz, donup kalmıştı. Annem, kurut çanağında kurut yayıyor, meşukleri bir tasa biriktirip kardeşimle benim yemem için bekletiyordu. Birden elini işten çekip "Allah kurtardı, kimbilir sonu nasıl olacaktı?" derken, bir yandan da tülbentinin ucu ile gözyaşlarını siliyordu.

Hepsini saygı ile anıyorum.

KARALARIN DİLİNDE SEVGİ (Aliterasyon)

M. Zeki MEMİOĞLU

Karadenizlim,

Karalahanam benim...

Kara bulutlardan beslenirsin sevgiyle.

Kara çalmak ne haddime sana,

Kara gün dostumsun yıllarımca hep.

Kara mizah değil söylemek istediğim,

Kara elmasım,

Karamelam,

Kara sevdalım benim.

Kara kedi girmesin aramıza, çünkü

Kara kara düşünmek istemem senin için.

Karamsar da olamam.

Kara çalmak mı ne mümkün!

Kara ağızlı olanın ağzını yırtarım billâhi,

Kara listede olanların da...

Kara giymek sana göre değil sevgilim,

Kara gözlüm, tok sözlüm, bal özüm benim.

Kara kucak sarmaş olalım,

Kara maşa esmerim benim...

Kara yere girmeden, kara çalma ki,

Kara bahtım iyice solmasın,

Karayel esmesin aramızda ne olur,

Kara biberim, kara dutum,

Kara, sensin bana en büyük hâtıra,

Kara elmasım karam benim.

HİÇ İYİLEŞMEYEN GÖNÜL YARAM BENİM.

TÜRKİYE'DE ALMANCI ALMANYA'DA YABANCI

Nihat ERTUĞRUL

Yazının başlığını atarken konuyu en kısa şekilde nasıl anlatabileceğimi düşünüyordum. Nedeni de, bu konu değil 2 sayfaya, kitaplara bile sığmayacak uzunlukta olabilecekti. İşte burada 20 yıllık gazetecilik tecrübeme dayanarak yazıyı asgariye indirmeye çalıştım.

"**Almancı**" kelimesi Türkiye'de, yani içinde yaşadığımız ülke vatandaşlarımız için ne ifade eder? Bu kelime her yıl izinden izine, vatan hasreti ile yanarak yaşadıkları ülke olan Almanya'dan anavatanlarına gelen gurbetçilere verilen isimdir. İşte "Almancı" bunlara denir. Kendilerine genelde pek ehemmiyet verilmez, onlar sadece cepleri Mark dolu olarak bilinir ve bu bakış açısı da hemen hemen her vesile ile çeşitli cümlelerle ifade edilir. Mesela "Almancı'da para çoktur." gibi basit cümlelerle... Sahiden Almancı'nın cebinin dolu olup olmadığı, bilhassa son yıllarda tartışma konusu da olabilir. Almancı'lardan, toplumun bir kesiminde biraz da kıskanılarak söz edilir ve çok az kişi tarafından taltif edilirler. Almanya'da yaşamlarını sürdüren vatandaşlarımız ise bu "Almancı" deyiminden hiç hoşnut kalmazlar. Bunu bir serzeniş olarak da her vesile ile dile

getirirler. Bilhassa yaz aylarında "Almancı" dendiği zaman, Türkiye'de yaşayan birçok esnafın aklına "Yolunacak kaz" gelir. Kendilerine genelde hep yüksek fiyat çekilir ve fahiş fiyatlar alınarak onlara "Kazık atılacak" kesim olarak bakılır. bu durum, otopark değnekçisinden tutunda, evini satacak şahıslara kadar uzar. Kazık konusunda başka zaman pek çalışmayan kafalar bir dahi zekasına bürünürler.

"Almancı" denince, akla hemen Almanya'da işçi olarak çalışan kesim gelir. Her Almancı'ya da işçi gözüyle bakılır. Fakat burada unutulmalı ve gözardı edilen birşey de, halihazırda Almanya'da kendi branşlarında başarılı olmuş 42 bin işadaminin olduğudur.

Bu arada üzümlere söylenmesi gereken birşey de, Almancı'ların Türk ekonomisine katkılarının pek az bir kesim tarafından hatırlandığı konusudur. Kendilerine hâlâ ve hâlâ bir seçim hakkı dahi tanınmamıştır.

Almanya'da yabancı konumuna gelince; anavatanlarında "Almancı" sözcüğü ile belirli bir çerçevenin içine sokulan Türk işçilerinin durumu, yaşadıkları ülke Almanya'da da pek farklı değildir. 35 sene

önce oraya giden Türk işçisi, yaşamını ve tüm enerjisini harcadığı bu ülkede yabancılığını bir türlü unutturamamıştır. Alman halkı, kendilerine devamlı olarak misafir işçi olarak bakmıştır. Misafir işçi deyimini aslında nazik bir deyimdir. Genel olarak "Yabancılar" deyimini daha çok kullanılır.

1960 yılları başında bandolarla karşılanarak ülkeye getirilen ve ülkenin en büyük etnik grubunu oluşturan Türkler, ülkenin içine girdiği her krizde Alman halkının gözüne bir mertek gibi batır duruma gelmiştir. Halihazırda 5 milyon işsiz bulunduğu Almanya'da, Türklerin ülke ekonomisine harcadığı çaba, halkın ve politikacıların çoğu tarafından pek çabuk unutulmuştur.

Bugün, Almanya'da yabancı dendiği zaman maalesef akla hemen Türkler gelir. Bunda da ülke medyası etkili bir rol oynar. Takkeli ve başörtülü Türk insanını ekrana veya sayfalara getirir ve işte "Yabancılar" der.

Almanya'da yaşayan 2 milyon Türk vatandaşından ancak yüzde 5'inin Almanlar ile devamlı kontağı olduğu, geri kalanlarının ise kendi gettolarında ve kendi toplumlarında yaşadıkları istatistikçiler tarafından kanıtlanmıştır. Buna da en büyük neden aradaki **Din** farkıdır. Kültür farkı ise genelde ikinci planda kalır. Almanlar ile iyi münasebeti olan Türk vatandaşları incelendiği zaman, bu kişilere Almanların yeni bir isim taktıkları hemen dikkati çeker.

Mesela Ali'ye, Alois derler. Bu da İslam dininin yanı sıra İslam isimlerinin ülkede pek sevilmediğinin bariz bir göstergesidir.

Bundan 8 yıl önce "Duvarların yıkılması" ile ülke sınırları içine giren Doğu Almanya'da, yani bugünün Doğu eyaletlerinde Türkler hiç sevilmezler. Orada yaşayan eski komünist Almanlar, Türklere "işlerini ellerinden alan kesim" gözü ile bakarlar. Hele Türklerin kullandıkları Mercedes ve BMW'ler onları pek kıskandırır. Bu durum muhakkak ki bölgedeki işsizlik oranının yüzde 17'lere varmasından da ileri gelmektedir.

Bu arada geçtiğimiz aylarda Doğu eyaletlerinde yapılan bir ankette; en çok sevilen yabancılar sıralamasında Türklerin, Çingene'lerin önünde ve sondan 2. olması Doğunun Türklere bakış açısını da ispatlar.

Konuyu artık şöyle bir toparlarsak zannedersem yazının başlığını az da olsa açıklamış oldum. Satırlarımı, gazeteci olarak kendisi ile mülakat yaptığım ve artık hayatta olmayan Alman politikacısı Josef Strauss'un söylediği bir cümle ile bitireceğim. Strauss, Türk ve Alman dostluğunun var olduğunu söylerken "Biz Almanlar, Türklerin Türkiye'de oturanını severiz" dedi.

Hoşçakalın.

VEDASIZ YILLAR

Dr. Galip UZUNCA

Rengarenk baharımı hazan edip gittiniz
Gönlümdeki gülleri hep tarümar ettiniz
Ömrümün yazgisından umutları sildiniz.

Öksüzüm gayrı öksüz vedasız giden yıllar
Beni böyle bırakıp habersiz giden yıllar.

O taze gençliğimi hiç sormadan aldınız
Körpecik bedenimi bir hicranla sardınız
Sonra beni bırakıp gizemlere daldınız.

Öksüzüm gayrı öksüz vedasız giden yıllar
Beni böyle bırakıp habersiz giden yıllar.

Şu ağaran saçlarla ve kırışık yüzümle
Solmaya mahkum olan gamlı buruk Güz'ümle
Mazileri aradım ben hasretle hüznüle.

Öksüzüm gayrı öksüz vedasız giden yıllar
Beni böyle bırakıp habersiz giden yıllar.

Hayır hayır bu masum yıllara iftiradır
Hazan da bir faniye bahar kadar revadır
Bu devranı yürüten yıllar değil Hüda'dır.

Yine de mutluyum ben meçhule giden yıllar
Bir ilahi düzenle maksuda giden yıllar.

ATMOSFER VE EROZYON

H. Nejat KURTKAYA

Çeşitli sanayi kuruluşlarının çevreye yaydığı gazların atmosfer tabakasında yaptığı tahribat ve buna bağlı olumsuz hava olayları, gazete ve televizyon haberlerinde sürekli olarak yer alıyor.

İnsanoğlu, bazen kendi çıkarları için doğaya verildiği zararı pek önemsemiyor. Yaşadığı bu gün gelecekte daha önemli oluyor. Bazı devletler, bugünkü gelirlerinden ve kazançlarından dolayı çevre kirliliğine duyarlı kalabiliyor. Amaç, sadece yüksek kârlar. Ozon tabakasının delinmesi, mevsim sıcaklıklarının değişmesi, zamansız ve beklenmeyen yağışların sele dönüşmesi, buna göre gerekli önlemleri alamayan veya ekonomisi zayıf devletleri daha fazla korkutmaya devam ediyor.

Şu ana kadar, öneriler ve parlak laflar dışında herhangi bir çalışma yok! Bu konuyla ilgili ilk haber Amerika'dan geldi. Gazeteler, ozon tabakasına zarar veren gazların miktarının ancak 2010 yılında, 1990 yılı seviyesinde tutulacağını yazıyor. Yani demek oluyor ki, bu olumsuz hava koşulları böyle uzun yıllar devam edecek, her yerde şiddetli rüzgarlar, yağmur ve seller etkisini sıkça gösterecek. Topraklarımızı tehdit eden erozyonu hızlandıracak ve böyle devam ederse Anadolu yakın bir zamanda Büyük Sahra Çölü gibi olacak.

Mevcut olanaklarla biz neler yaparız?

Televizyon, gazete veya reklam yoluyla toplumu üzmenin, karamsarlığa düşürmenin kimseye faydası olmayacağı kesin. Bu hususta neler yapılabilir? Bunları tartışmalıyız. Bundan sonra şiddetli yağmurlar, buna bağlı olarak seller, su baskınları hesaba katılarak sanayi tesisi, sosyal konutlar vs. projelerinde ve fizibilite etütlerinde bu durum ön plana çıkarılarak, su baskınlarına maruz bölgelerde (şimdi sel sularının çıkmadığı yerlerde, ilerde seller ve su baskınları görülebilir.) yapılanmadan acilen vazgeçilmeli. Aksi takdirde, yapılan işler için sonradan alınacak tedbirler Türk ekonomisine pahalıya malolacaktır.

Büyük şehirlerde, özellikle İstanbul'da devamlı su altında kalan gecekondu bölgesi ve diğer yerlerde su kanallarının yapılarak, ağaçlandırmaya gidilmesi ve daha yüksek yerlerde konut yapılarak burada oturanların yeni yerleşim yerlerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Devletin ve Belediyelerin riskli yerleri daha önceden belirleyip, buralara fabrika, konut, sosyal tesis vs. yapılması önceden yasaklanmalıdır. Gecekondulaşmayı önlemek için Çevre Polisliği kurulmalıdır. Böylece büyük kentlere olan göç de yavaşlama gösterecektir.

Erozyonun yurdumuz topraklarında ne kadar etkili olduğu bilinmektedir. bu konuda en önemli tedbir ağaçlandırma yoluyla alınıyor. Çok geniş alanayayılan erozyon problemi yalnızca Devlet gücüyle çözümlenir olmaktan çıkmıştır. Bizden sonraki nesile işe yaramaz kayalık ve taşlık bir arazi yapısı kalmasını düşünmek bile insanı endişelendiriyor. Geçmişten aldığımız toprak yapısını koruyarak geleceğe aktarmalıyız. Yoksa 780 bin km²'lik bir toprak parçası, derinliği çok fazla birkaç tane büyük saksı haline gelecektir. Tarım ve hayvancılık ölecektir.

Bu birdenbire olmayacaktır. Yurdumuzda erozyon zaten sinsice ilerlemektedir. Devlet yeni projeler üreterek halkı erozyon mücadelesine başlatmalıdır. Her vatandaşa bir erozyon mücadele karnesi çıkarılarak, aile mevcutları kadar her yıl fidan dikmeleri veya belli bir para ödemeleri (vergi) sağlanmalıdır.

Şu bir gerçektir ki, 21. yüzyıla yaklaştığımız şu günlerde; ulaşım, ekonomi, eğitim, sağlık vs. alanlarındaki çalışmalar tüm insanları birbirine daha çok yaklaştırmıştır. Çölleşme veya kuraklık sonucu aç kalacak toplum veya milletler sınır tanımadan başka ülkelere akın edeceklerdir. Bu da gösteriyor ki dünyanın her tarafında olumsuz hava koşulları ve erozyon, fakir veya zengin herkesi yakından ilgilendirmektedir.

TÜKETİCİ HAREKETİNİN ÖNEMİ

Ayhan ÖZMEN

Tüketicilerin korunmasına yönelik uygulamalar tüketici hareketi "Consumerism" yaşadığımız çağa özgü değildir. Bayat gıda, hatalı tartı ve ölçülere karşı yasaklar yüzyıllardan beri günümüze kadar uygulanarak gelmektedir.

El Schlink 1927 yılında "Paranızın değeri" adlı kitabında tüketici hareketine çağdaş anlam kazandırmıştır. Avrupa kıtasında tüketiciyi korumaya yönelik uygulamalar 15. ve 16. yüzyıllarda görülmeye başlar. Bu koruma basit bir psikolojik caydırma temeline dayanıyordu. Örneğin Avusturya'da bayat süt satanlar kedi sütlerini içmeye mahkum edilmişlerdir. Osmanlı döneminde'de Ahilik ve Yonca sistemde görebiliriz.

Sanayileşme ve teknoloji geliştikçe ticaret'de gelişmeye başladı üretim çeşitlendi. Üretim, dağıtım ve ticaret Ulusal Pazar'dan çıkıp Uluslararası bir duruma ulaştı.

Tekelleşmeyle birlikte sorunlar çığ gibi büyüdü. Her yönden kalitesizlik, sağlıksızlık, güvensizlik, verimsizlik, savurganlık, hayat pahalılığı tüketiciyi mağdur etti. Gerek bu nedenlerden gerekse diğer ekonomik ve

sosyal nedenlerden dolayı tüketiciler tepki göstermeye, örgütlenmeye başlayarak güçlerini artırmaya çalıştılar.

Ülkemizde büyüyen temel sorunların çözümü için ne yapmalıyız, ne yapılmalıdır? Yapılması gereken, diğer batı ülkelerinde tanık olduğumuz sivil toplumun örgütlenmesidir.

Tüketicilerin tüketicilikten gelen güçlerini kullanarak evrensel ve ulusal haklarını alabilmeleri, yerleştirebilmeleri, yaygınlaştırabilmeleri ve koruyabilmeleri tüketim ve üretimle ilgili olan haksız, aldatıcı, yanıltıcı, sağlıksız ve güvensiz uygulamalara karşı kendilerini savunabilmeleri, seslerini duyurabilmeleri, ekonomik refahları ve politik güçlerini artırabilmeleri, eksiksiz ve doğru olarak bilgilendirebilmeleri eğitilebilmeleri amacıyla bir araya gelinerek dernek, vakıf, kooperatif gibi gönüllü bağımsız birlikler ile üst kuruluşları (federasyon) oluşturulması gerekir.

"Bu tüketici hareketinin oluşumu sivil toplumumuzla gerçekleşecektir."

D U Y U R U

AĞIN DÜŞÜN ve SANAT DERGİSİ'nin 1998 yılı abone başışı

Yurtiçi : 2.500.000.-TL.

Yurtdışı : 3.000.000.-TL.

olarak belirlenmiştir.

Okurlarımızın dergi abone başışlarını, "Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği"nin 101843 no.lu posta çek hesabına en kısa zamanda yatırmalarını önemle anımsatırız.

AĞIN

HABERLER

DOĞUMLAR:

Mahalle/Köy

Balkayası
Tatarağası Mah.
Tatarağası Mah.
Altınayva
Dibekli
Kuzgeçe Mah.
Modanlı
Sarpınar Mah.
Uzungil Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Karpınar Mah.
Dibekli
Öğrendik
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Sarpınar Mah.
Samançay
Altınayva
Beyelması
Karpınar Mah.
Demirçank
Beyelması
Sarpınar Mah.
Modanlı
Pul
Yedibağ
Kuzgeçe Mah.
Akpınar Mah.
Akpınar Mah.
Kuzgeçe Mah.
Uzungil Mah.
Karpınar Mah.
Tatarağası Mah.
Pul
Altınayva
A. Yabanlı
Dibekli
Modanlı
Modanlı
Yedibağ
Tatarağası Mah.
Beyelması
Akpınar Mah.
Yedibağ
Samançay
Sarpınar Mah.
Balkayası
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Sarayık
Sarpınar Mah.
Sarayık
Hacıyusuf Mah.

Adı Soyadı

O. Faruk Ercan
Yağmur Gencosman
H. Furkan Küçük
Yusuf Bozkurt
Buse Öztürk
S. Can Korkmaz
Ahmet Akarcan
E. Esra Uslu
H. Buse Kaya
Mihriban Göladağ
Y. Ömer Yalçın
Elif Yılmaz
Beytullah Sucu
Ali Yücel
Kübra Ersoy
Merve Ozer
Kadir Yılmaz
A. Yaren Karagöz
M. Kerem Özdem
Buse Güngör
A. Enes Seyhun
Özlem Demirkol
Şura Aslan
Nesibe Ozer
İrfan Orhan
Gökçe Uyanık
Gamze özdil
Nurettin Türkmen
Selen Erbakan
Z. Naz Yergin
Uğurcan Özcan
Burak Gençosman
Sait Nuri Ozer
Arif Aktaş
Fulya Öksüzöğlü
H. Özlem Yıldız
Kevser Aslan
Edanur Özcan
Hasret Yılmaz
H. Sefa Küçük
F. Cemil Ozer
Deniz Deviren
Ekrem Orhan
Sıla Türker
Eda Ercan
Furkan Ergül
E. Nur Uzunoglu
Hamit Koçer
Uğur Akgül
Hilal İkinci
Kaan Karademir

B. Adı

Selami
Ufuk
Sezai
Şakir
Hasan
A. Birol
Mustafa
M. Sait
Mustafa
Avni
Mustafa
Turan
Erhan
M. Fikri
Ahmet
Zübeyir
Mustafa
Oktay
Doğan
Hüsnü
Abdurrahman
H. Unver
Necmi
Asım
Sertaç
Ergun
Ömer
Mehmet
Selçuk
Salih
Hüseyin
Cem
A. Hüseyin
Osman
Burak
Cumaali
Ahmet
Ramazan
Nurettin
Ersoy
H. Duran
M. Cavit
Tahir
Erkan
Murat
Hakan
Mehmet
Tekin
Mustafa
Mehmet
H. Hüseyin

Yeri

Esenler
Antalya
Tas köprü
Bakırköy
Eminönü
Ağın
Ağın
Ağın
Ağın
Ağın
Malatya
Bakırköy
Keçiören
Yenimahalle
Elazığ
Konak
Malatya
Keçiören
Sisli
Elazığ
Urfa
Yenimahalle
Esenler
Umraniye
Konak
Üsküdar
Ankara
Ağın
Konak
Altındağ
Keçiören
Çorlu
Fatih
Ağın
Osmangazi
Bakırköy
Esenler
Esenler
Ağın
Silifke
Malatya
Marmaris
Ağın
Altındağ
Malatya
Konak
Ağın
Bakırköy
Ağın
Ağın
İngiltere

Tarihi

18.10.1997
12.11.1997
04.12.1997
25.12.1997
27.12.1997
01.01.1998
01.01.1998
01.01.1998
02.01.1998
03.01.1998
04.01.1998
06.01.1998
07.01.1998
07.01.1998
08.01.1998
08.01.1998
09.01.1998
09.01.1998
10.01.1998
12.01.1998
12.01.1998
12.01.1998
13.01.1998
14.01.1998
15.01.1998
22.01.1998
23.01.1998
23.01.1998
24.01.1998
25.01.1998
26.01.1998
30.01.1998
31.01.1998
01.02.1998
02.02.1998
03.02.1998
05.02.1998
05.02.1998
23.02.1998
24.02.1998
28.02.1998
10.03.1998
12.03.1998
12.03.1998
13.03.1998
16.03.1998
17.03.1998
17.03.1998
20.03.1998
23.03.1998
25.03.1998

Uzungil Mah.
Saraycık
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Yenipayam
Akpınar Mah.
Modanlı
Uzungil Mah.
Bükler
Başpınar Mah.
Akpınar Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.

EVLENMELER:

Mahalle/Köy

Modanlı
Pul
Saraycık
Yenipayam
Hacıyusuf Mah.
Dibekli
Dibekli
Samançay
Beyelması
Altınayva
Saraycık
Bademli
Öğrendik
Uzungil Mah.
Saraycık
Beyelması
Yenipayam
Saraycık
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Hacıyusuf Mah.
Bademli
Samançay
Altınayva
Saraycık
Senpınar Mah.
Pul
Samançay
Modanlı
Dibekli
Saraycık
Dibekli
Başpınar Mah.
Kuzgeçe Mah.
Kuzgeçe Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Kaspınar Mah.
Dibekli
Demirçarık
Kuzgeçe Mah.
Bademli

Bahadır Şen
Eren Saraycıklı
H. Dilan Tokmak
E. Mustafa Öz
Cem Yandımata
M. Nur Güler
F. Doğa Özdi
Tunahan Akın
Özlem Koçer
İrem Özcan
Beyza Alpaslan
A. Fevzi Topaloğlu
E. Rıdvan Küçük

Adı Soyadı

Ebru Bildirir
A. Kamil Yalçın
Efraim Kaya
Marise Boztaş
Nevzat Biçici
Ali Eycan
Erhan Güney
Bilgehan Öztürk
Bahar Yüceloğlu
Selda Erdoğan
Süleyman Çevik
Hatice Özden
E. Mahmut Avcı
İ. Sedat Özkul
Yılmaz Murat
Çiğdem Şahin
Çetin Tüysüz
Kadir Koroğlu
Hayrullah Yentür
İ. Gökmen Mücahitoglu
Vahdettin Gündüz
Murat Özeran
Aysun Güler
Mürsel Yalçın
Reyhan Bozkurt
Hüseyin Yalçın
H. Alper Türker
Sümeyra Acar
Turan Yılmaz
Halil Murat
Hatice Aktaş
Necibe Yılmaz
Nihat Erbakan
Serin Gönültaş
Biol Kılıç
Şafak Müderrisgil
A. Erdem Çelik
Melahat Selçuk
Balaban Cerit
Dilek Yıldırım

Akın
Muhlis
Soner
Ahmet
Hamdi
Mustafa
M. Murat
Ömer
Mehmet
İhsan
Tahsin
M. Ergun
Orhan

Adı Soyadı

Fehmi Engin
Makbule Üstün
Ayhanım Seyhan
Boray Pınarç
İlksen Sertaş
Zübeyde Polat
Didem Ardal
Musa Koç
Murat Kanallı
Murat Ercan
Didar Demirkol
Ö. Faruk Soytemer
Hasret Kök
E. Ecmel Öztekin
Hülya Alataş
Veysel Yılmaz
Tülin Koş
Gülben Gündüz
Ferda Aslan
Fatma Çağlar
Tülay Pehlivan
Serpil Başat
Sinan Ozata
Yusuf Kılıç
A. Sunay Erbil
Nuriye Yalçın
Alev Yurdatap
Zakir Aksakal
Fatma Yavaş
Gülseren Doğan
Hüseyin Değirmenci
Ergül Uzunlu
Döndü Oraç
Ö. Tolgahan Ateş
Nalan Keman
Hamdi Akın
Songül Güvenç
Uysal Turgutoğlu
Meliha Altıntaş
Murat Yıldırım

Elazığ
Fatih
Seyhan
Ağın
Altındağ
Fatih
Çankaya
Ağın
Sivas
Bakırköy
Altındağ
Malatya
K. Maraş

Yeri

Zeytinburnu
Kadıköy
Maltepe
Bakırköy
Adapazarı
G. Osmanpaşa
Kadıköy
Gebze
Osmangazi
Bakırköy
G. Osmanpaşa
Altındağ
Afşin
Çankaya
Erzincan
Çankaya
Şişli
Konak
Çiğli
İskenderun
İstanbul
Balçova
İstanbul
Keban
İzmir
Pul
Kadıköy
İzmir
Bakırköy
Keban
G. Osmanpaşa
Silvan
Kar. Ereğli
Ağın
İzmir
Çankaya
G. Osmanpaşa
Fatih
Beyoğlu
Karşıyaka

28.03.1998
30.03.1998
01.04.1998
02.04.1998
03.04.1998
04.04.1998
06.04.1998
07.04.1998
11.04.1998
12.04.1998
18.04.1998
20.04.1998
21.04.1998

Tarihi

23.10.1997
27.10.1997
17.11.1997
19.11.1997
06.12.1997
11.12.1997
15.12.1997
16.12.1997
20.12.1997
22.12.1997
27.12.1997
06.01.1998
13.01.1998
19.01.1998
28.01.1998
02.02.1998
06.02.1998
06.02.1998
07.02.1998
11.02.1998
12.02.1998
13.02.1998
15.02.1998
16.02.1998
21.02.1998
23.02.1998
28.02.1998
28.02.1998
03.03.1998
04.03.1998
12.03.1998
13.03.1998
17.03.1998
19.03.1998
21.03.1998
22.03.1998
25.03.1998
28.03.1998
28.03.1998
01.04.1998

Modanlı
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Pul
Bahadırlar
Bahadırlar
Yedibağ
Yenipayam
Altınayva
Altınayva

OLÜMLER:

Mahalle/Köy

Dibekli
Başpınar Mah.
Balçılar
Tataragaşı Mah.
Balçılar
Akpınar Mah.
Sarpınar Mah.
Pul
Uzungil Mah.
Başpınar Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Uzungil Mah.
Dibekli
Samançay
Yedibağ
Yedibağ
Dibekli
Saraycık
Dibekli
Pul
Uzungil Mah.
Samançay
Altınayva
Altınayva
Dibekli
Pul
Dibekli
Saraycık
Kuzgeçe Mah.
Başpınar Mah.
Modanlı
Saraycık
Bademli
Modanlı
Demirçarık
Bademli
Bademli
Öğrendik
Akpınar Mah.
Müd. Hüs. Ef. Mah.
Beyelması
Kuzgeçe Mah.
Bahadırlar
Beyelması

Ali Yılmaz
Mustafa Uyan
Naksi Karakaş
Ercan Şahin
Sercan Durgun
Nazmi Güneş
Hakan Aladağlı
Yakup Coşar

Adı Soyadı

Tahir Kılıç
Münir Selçuk
Aşur Poyraz
A. İhsan Soylu
M. Feridun Özden
M. Nurettin Karadağ
Zeynep Gül
Hacer Alper
Ayten Beydemir
Emine Özer
Aydın Koçar
İrfan Niksarlı
Bayram Gündoğdu
G. Saliha Öztürk
Abdülkerim Erdoğan
Nurettin Çakar
Adigüzel Keser
Hamit Yalçın
Elif Ergül
Mahmut Karataş
Havva Tepe
Tolga Yalçın
Üzeyir Kayar
Sezai Yılmaz
İbrahim Gündoğdu
Mehmet Çimen
İlutfiye Gündüz
Hanife Yalçın
Fatma Erol
Mehmet Yavuz
Ahmet Akarcan
Zehra Aksu
Hüseyin Aydın
N. Mustafa Özer
Ayşe Bircan
Semsettin Özdem
Zeki Yılmaz
Fatma Özer
Mehmet Gürer
Hatice Yavuz
Hatice Arıcan
Ümmügülsüm Kapisız
Hatice Koçar
H. Fahri Yıldırım

Hanife Şahin
Saime Fırat
Leyla Çelik
Zahide Kütük
Dilek İbrikli
Emine Şenkuş
Aygün Bozyıl
Tulay Karagöz

Doğum Tarihi

1326
1933
1338
1926
1935
1926
1924
1928
1938
1327
1938
1939
1326
1953
1326
1939
1933
1941
1955
1340
1332
1980
1965
1964
1929
1936
1928
1317
1328
1334
1998
1336
1929
1933
1340
1341
1935
1928
1335
1327
1930
1327
1912
1927

Modanlı
Ağın
Keçiören
Çankaya
Buca
Yedibağ
Ağın
Malatya

Öldüğü Yer

İstanbul
İstanbul
Camlica
Ankara
İstanbul
Ankara
Elazığ
Balıkesir
İstanbul
Ekirek
Adana
Malatya
İstanbul
Ankara
Yedibağ
İstanbul
İstanbul
İstanbul
Yahyalı
Pul
Ağın
Adana
Altınayva
Esenler
G. Osmanpaşa
Keçiören
Kartal
Saraycık
Çankaya
Denizli
Elazığ
Seyhan
Altındağ
Modanlı
İstanbul
Kırıkkale
Şişli
Öğrendik
Keçiören
Çankaya
Malatya
Ağın
Ağın
Elazığ

01.04.1998
03.04.1998
03.04.1998
03.04.1998
10.04.1998
14.04.1998
21.04.1998
22.04.1998

Tarihi

02.12.1997
08.12.1997
13.12.1997
15.12.1997
18.12.1997
25.12.1997
28.12.1997
31.12.1997
08.01.1998
11.01.1998
11.01.1998
14.01.1998
15.01.1998
18.01.1998
19.01.1998
20.01.1998
24.01.1998
25.01.1998
26.01.1998
29.01.1998
04.02.1998
08.02.1998
12.02.1998
22.02.1998
26.02.1998
27.02.1998
28.02.1998
01.03.1998
04.03.1998
06.03.1998
10.03.1998
12.03.1998
14.03.1998
20.03.1998
20.03.1998
23.03.1998
25.03.1998
01.04.1998
01.04.1998
02.04.1998
04.04.1998
08.04.1998
20.04.1998
21.04.1998

(Not: Bu bilgiler Belediye Başkanı'mız Erol Korkmaz tarafından Ağın Nüfus Müdürlüğü'nden sağlanarak Dergimize ulaştırılmıştır. Kendisine teşekkür ediyoruz.)

BULMACA

Hazırlayan: Kemal NİKSARLI

A	M	U	S	T	A	F	A	Ç	K	A	B	A	S	A	K	A	L	A	R	S	M
O	F	A	H	R	İ	L	A	R	T	Ü	R	L	Ü	Ç	İ	Ç	E	K	X	K	E
İ	M	L	E	R	G	K	Ü	L	M	E	H	M	E	T	M	Ü	Ş	K	İ	M	H
G	H	Ü	L	N	E	C	E	E	K	A	L	P	M	A	H	M	E	T	U	R	M
A	T	A	Y	A	E	L	A	L	N	Ö	L	Ü	M	T	U	N	C	E	R	G	E
E	R	Ç	L	E	K	C	D	O	E	S	T	N	A	Z	İ	F	L	A	R	B	T
E	N	İ	H	İ	A	T	İ	I	R	Ş	L	A	S	I	N	G	İ	L	T	E	R
Ö	Z	K	U	L	M	Ü	N	P	İ	K	T	İ	N	D	İ	A	K	Ş	A	M	A
O	L	U	R	G	Ö	S	O	Y	L	U	R	İ	K	N	U	R	İ	İ	B	A	K
Ş	A	N	E	L	E	R	G	E	L	İ	R	V	M	E	K	Y	S	E	L	G	I
İ	B	R	A	H	İ	M	İ	B	A	Ş	A	R	D	U	E	A	R	A	D	İ	L
M	E	H	M	E	T	K	K	A	R	A	A	L	I	R	R	D	R	O	S	T	L
L	A	M	Ü	F	İ	D	E	R	T	U	N	C	E	R	B	E	N	A	İ	H	I
A	T	I	R	L	A	S	I	N	Ş	İ	İ	R	D	E	S	A	Ğ	L	D	A	M
H	T	F	A	H	R	E	T	T	İ	N	E	T	Ö	Z	Ü	N	M	E	L	A	D
Ü	B	A	H	A	T	T	İ	N	İ	Y	A	N	D	I	M	A	T	A	N	İ	Ğ
S	N	S	N	E	C	A	T	İ	A	N	L	I	K	T	A	A	H	M	E	T	E
E	N	G	Ü	Z	E	K	A	H	Y	A	O	Ğ	L	U	L	D	İ	A	L	P	N
Y	B	İ	Z	B	İ	R	Ü	X	N	U	R	İ	X	M	İ	T	S	E	N	V	E
İ	Y	S	E	L	D	İ	N	D	O	N	A	T	O	S	İ	B	R	A	H	İ	M
N	Ö	Z	T	Ü	R	K	T	L	A	R	S	E	N	İ	U	B	A	Y	T	A	Ş
N	U	T	U	S	E	L	A	M	İ	R	G	E	N	C	O	S	M	A	N	M	U

Bulmaca kareleri içinde Ağın İlkokulu'nda çok eski yıllarda görev yapan 20 eğitimcinin ad ve soyadları (Yan, dik, çapraz şekilde) gizli.

Bu isimler bulunup, bulmaca kareleri üzerinde çizildiğinde, kalan harfler art arda getirildiğinde, Aşık Veysel Şatıroğlu'nun iki dördlüğü ile Ümit Yaşar Oğuzcan'ın bir dördlüğüne bulacaksınız.

Yaşar Oğuzcan)

Şiirde sağlam temeldin/İnsanlıkta en güzeldin/Biz bir ümit sen Veysel'din/Dostlar seni unutturmu (Ümit

Şatıroğlu)

Gün ikindi akşam olur/Gör ki başa neler gelir/Veysel gider adı kalır/Dostlar beni hatırlasın (Aşık Veysel

Açar solar türlü çiçek/Kimler gülümüş kim gülecek/Murat yalan ölüm gerçek/Dostlar beni hatırlasın.

Kahyaoglu 17) Ahmet Alp 18) Nuri Onat 19) İbrahim Baytaş 20) Selami Gencosman

12) Müfide Tuncer 13) Fahrettin Tözün 14) Bahattin Yandımata 15) Hüseyin Öztürk 16) Necati

6) Necip Soylu 7) Ahmet Tuncer 8) Nazif İler 9) Nuri Karadağ 10) İbrahim Başar 11) Mehmet Kara

(YANIT: 1) Mustafa Kabasakal 2) Mehmet Akıllı 3) Fahri Keleştimur 4) Mehmet Alp 5) Halim Özku